

Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce 2021

Małopolskie Obserwatorium
Rozwoju Regionalnego

Departament
Rozwoju Regionu

Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce 2021

Kraków 2023

Autorzy opracowania:

Filip Bodziarczyk

Wydawca:

Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
Departament Rozwoju Regionu
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
ul. Wielicka 72B, 30–552 Kraków
tel. (+48) 12 29 90 900, fax (+48) 12 29 90 926

Opracowanie w wersji elektronicznej dostępne na stronie
www.obserwatorium.malopolska.pl

ISBN:

978-83-67243-20-9

Egzemplarz bezpłatny

Przy publikowaniu danych z raportu prosimy o podawanie źródła.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Spis treści:

Słowo wstępne.....	4
Kluczowe informacje.....	5
1. Handel zagraniczny w Polsce i Małopolsce	7
2. Eksport – analiza regionalna	10
2.1. Wartość eksportu w polskich województwach	10
2.2. Wskaźnik kontrybucji województw.....	10
2.3. Dynamika eksportu w województwach	11
2.4. Wartość eksportu per capita w województwach	12
2.5. Liczba eksporterów w województwach.....	12
2.6. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu	14
3. Import – analiza regionalna	16
3.1. Wartość importu w polskich województwach.....	16
3.2. Wskaźnik kontrybucji.....	16
3.3. Dynamika importu	17
3.4. Wartość importu per capita	18
3.5. Liczba importerów	18
4. Struktura towarowa eksportu	20
4.1. Podział według PKD.....	20
4.2. Podział według nomenklatury scalonej.....	21
4.3. Poziom zaawansowania technologicznego eksportu	23
5. Struktura towarowa importu.....	24
5.1. Podział według PKD.....	24
5.2. Podział według nomenklatury scalonej.....	24
6. Kierunki eksportu	27
6.1. Wartość eksportu wysyłanego do najważniejszych partnerów handlowych	27
6.2. Rozkład terytorialny eksportu	31
7. Intensywność powiązań handlowych polskich regionów	37
7.1. Unia Europejska – UE27	37
7.2. Kraje „starej” Unii Europejskiej – UE14	38
7.3. Południowi sąsiedzi – Czechy, Słowacja i Węgry.....	39
7.4. Wschodni sąsiedzi – Białoruś, Rosja, Ukraina	40
7.5. Azja	41
7.6. Afryka.....	42
8. Kierunki importu	43
8.1. Wartość importu z najważniejszych krajów–partnerów handlowych	43
8.2. Rozkład terytorialny importu	47
9. Saldo handlu zagranicznego	53
10. Terytorialna analiza dla Małopolski.....	56
Notka metodologiczna	59
Aneks 1.....	60
Aneks 2.....	61
Spis wykresów.....	62
Spis tabel.....	62
Spis map.....	63

SŁOWO WSTĘPNE

Niniejszy raport prezentuje sytuację związaną z rozwojem handlu zagranicznego na terenie Polski i Małopolski w 2021 roku. Istotna część informacji zawartych w publikacji dotyczy także pozostałych polskich województw.

Raporty dotyczące handlu zagranicznego przygotowywane są w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego od 2007 roku (data wydania raportu). W okresie 2011–2016 analizy dotyczące wymiany międzynarodowej prowadziło Małopolskie Obserwatorium Gospodarki.

Od 2015 roku publikacja wydawana jest w ramach zespołu Małopolskiego Obserwatorium Rozwoju Regionalnego, które działa w strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Departamencie Rozwoju Regionu (wcześniej Departament Zrównoważonego Rozwoju). Jest to zespół prowadzący regularne analizy dotyczące polityki rozwoju, gospodarki i społeczeństwa w województwie.

Prezentowane dane statystyczne dotyczące handlu zagranicznego w Polsce i Małopolsce zostały pozyskane od Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Szczegółnej wartości raportowi dodaje fakt, iż zawiera on zestawienia na poziomie regionalnym, podczas gdy statystyka publiczna dostępna jest tylko na poziomie krajowym. Należy również zaznaczyć, że statystyka publiczna przeszacowuje dane z Izby, tak więc porównywanie wskaźników zawartych w niniejszej publikacji z wyliczeniami urzędu statystycznego jest niepoprawne.

Dane prezentowane w raporcie, jak również ich analiza została przeprowadzona w walucie euro.

W zakresie prezentacji terytorialnego rozkładu importu i eksportu do państw Unii Europejskiej w 2021 roku nie zaliczano już Wielkiej Brytanii, która opuściła struktury Wspólnoty 31 stycznia 2020 roku.

KLUCZOWE INFORMACJE

EKSPORT I IMPORT W 2021 ROKU

- wartość dóbr i usług, które wyeksportowano w 2021 roku wyniosła:
  - 12,5 mld euro z Małopolski, czyli o 25% więcej niż rok wcześniej
  - 284,3 mld euro z Polski, co oznacza wzrost o ponad 20%
- wartość dóbr i usług, które zostały sprowadzone w 2021 roku wyniosła:
  - 13,6 mld euro do Małopolski, czyli wzrost o 36% względem roku poprzedniego
  - 281,8 mld euro do Polski, tj. wzrost o 27% rok do roku

MAŁOPOLSKA NA TLE POLSKI

- udział Małopolski w krajowym eksporcie i imporcie wzrósł:
  - do poziomu 4,4% w eksporcie (o 0,2 p.p. więcej niż w 2020 roku)
  - do 4,8% w imporcie (0,3 p. proc. więcej niż w 2020 roku)
- Małopolska zajęła w 2021 roku 6. miejsce w kraju pod względem wielkości eksportu i importu
- saldo handlu zagranicznego Polski wyniosło +2,5 mld euro (+14,5 mld euro w 2020 roku)
- Małopolska uzyskała ujemny bilans handlowy zamykając 2021 rok z wynikiem (-1,04) mld euro (0,0 mld euro w 2020 roku)

ZAAANGAŻOWANIE FIRM W HANDEL ZAGRANICZNY

- w 2021 roku wzrosła liczba firm zajmujących się eksportem:
  - w Małopolsce z 3981 do 4803
  - w Polsce z 44 587 do 51 470
- wzrosła również liczba przedsiębiorstw zajmujących się importem:
  - w Małopolsce z 4994 do 5797
  - w Polsce z 56 938 do 64 806

KLUCZOWE BRANŻE DLA WYMIANY ZAGRANICZNEJ

- wymiana zagraniczna zdominowana jest przez dwie sekcje (według klasyfikacji PKD):
  - Przetwórstwa przemysłowe (sekcja C)
  - Handel hurtowy i detaliczny (sekcja G)
- z województwa małopolskiego eksportowane były przede wszystkim produkty branż średniowysokich technologii

KIERUNKI WYMIANY HANDLOWEJ

- wymiana handlowa odbywała się głównie z krajami europejskimi (a zwłaszcza z państwami UE):
  - eksport do krajów starego kontynentu stanowił blisko 90% eksportu z Małopolski
  - import z krajów europejskich stanowił: 77% ogółu importu do Polski i 80% importu do Małopolski
- niezmiennie najważniejszym partnerem handlowym Polski jak i Małopolski pozostają Niemcy; w porównaniu do 2020 roku w wymianie zagranicznej z tym krajem:
  - wzrosła wartość eksportu: o 19,8% z Polski, o 19,2% z Małopolski
  - wzrosła wartość importu: o 22,2% do Polski i o 36,1% do Małopolski

UDZIAŁ MAŁOPOLSKICH POWIATÓW W HANDLU ZAGRANICZNYM

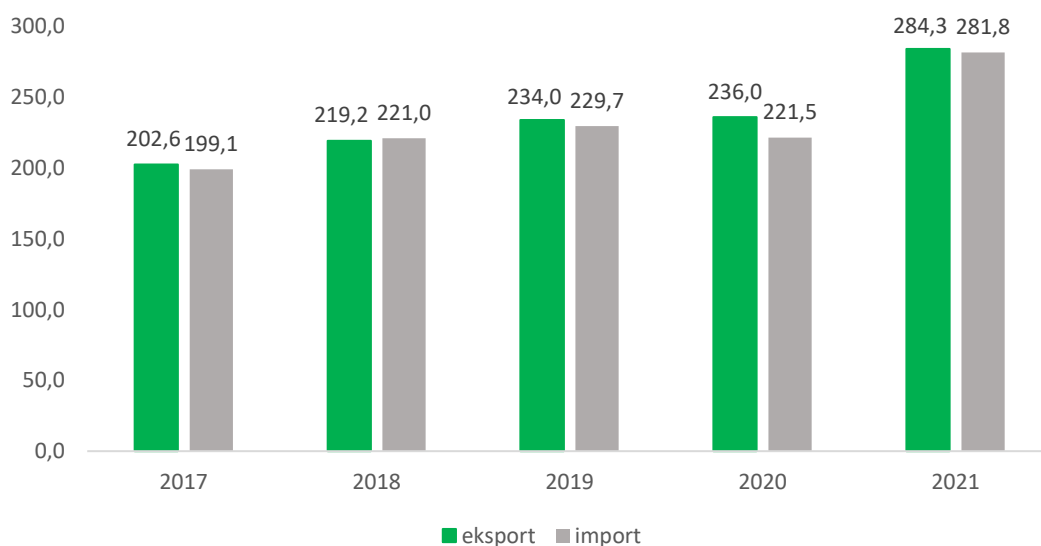
- w Małopolsce w działalność związaną z handlem zagranicznym angażowały się głównie firmy z Krakowa:
  - generowały 25,5% eksportu oraz 40,5% importu
- istotną rolę odgrywają także powiaty okalające Kraków: krakowski i wielicki
- największy procentowy wzrost w zakresie eksportu odnotowano w powiecie chrzanowskim, a w przypadku importu w miechowskim.

1. HANDEL ZAGRANICZNY W POLSCE I MAŁOPOLSCE

Pandemia COVID-19 stanowiła istotne wyzwanie dla funkcjonowania gospodarki, tak światowej, jak i krajowej w 2020 roku. Przerwane łańcuchy dostaw odbiły się szczególnie na handlu zagranicznym. W 2020 roku nie zaobserwowano spadku wartości eksportu względem roku poprzedzającego, jednak wyraźnie spadła roczna dynamika wzrostu – z 6,7% w 2019 roku do 0,9% w 2020 roku. Wartość krajowego eksportu wyniosła tym samym niemal 236 mld euro, a więc o 2 mld więcej niż w 2019 roku. Z kolei wartość importu doświadczyła istotnego spadku. Kształtował się on na poziomie 221,5 mld euro, zatem o 8,2 mld euro mniej niż w 2019 roku.

Rok 2021 przyniósł spore odbicie w handlu zagranicznym, zarówno w zakresie eksportu, jak również importu. Wartość eksportu wzrosła do 284,3 mld, tj. o 20,5%. Podobnie było w przypadku importu, który osiągnął rekordową wartość 281,8 mld euro (o 27,2% więcej niż w roku poprzednim). Saldo było dodatnie – eksport przewyższył import o 2,5 mld.

Wykres 1. Wartość eksportu i importu w Polsce w latach 2017–2021 (mld euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

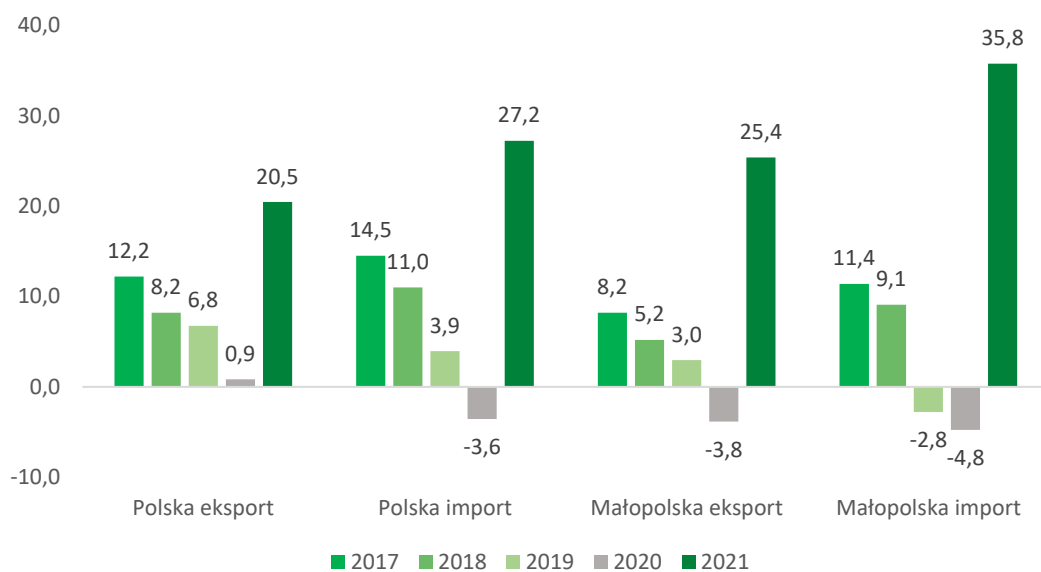
Małopolska po spadku w 2020 roku, podobnie jak reszta kraju, również odnotowała spory wzrost w 2021 roku. W porównaniu do średniej krajowej, zmiany te były bardziej znaczące. **Wartość eksportu osiągnęła 12,5 mld euro, natomiast importu 13,6 mld euro. Dało to roczny wzrost o odpowiednio 25,4% oraz 35,8%. Saldo handlu zagranicznego było ujemne i wyniosło niewiele ponad 1 mld euro.** Jest to drugi rok z rzędu, gdy import przewyższa eksport. O ile w poprzednim 2020 roku wartość ta była znikoma i wynosiła 4 mln euro, to w 2021 roku jest jedną z najwyższych w ostatnich latach.

Wykres 2. Wartość eksportu i importu w Małopolsce w latach 2017–2021 (mld euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

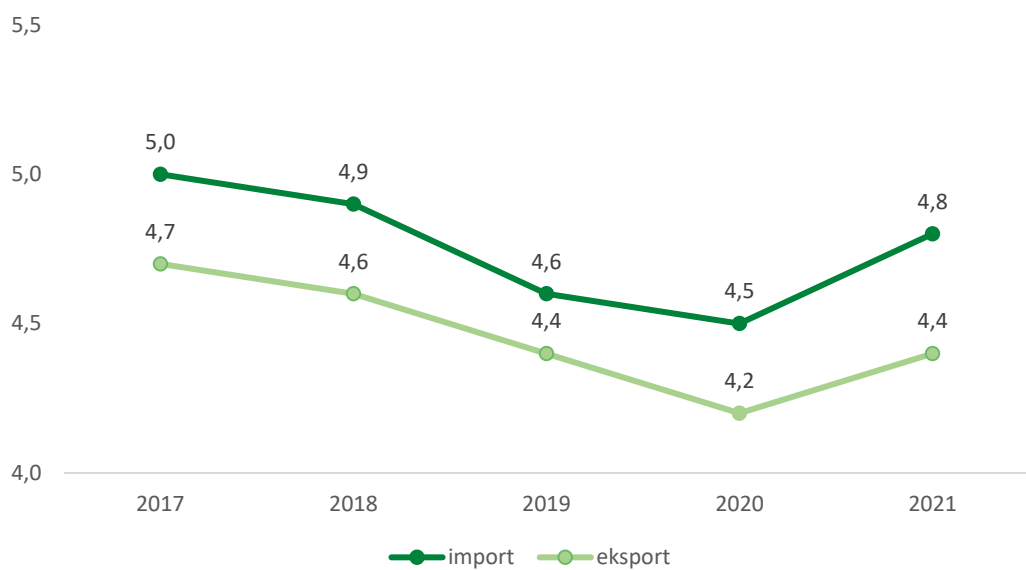
Wykres 3. Dynamika wartości eksportu w Polsce i Małopolsce w latach 2017–2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Analizując wartość wskaźnika kontrybucji, czyli udziału województwa małopolskiego w generowaniu ogółu eksportu i importu dla kraju, należy zauważyć że 2021 rok jest pierwszym od wielu lat, w którym wystąpiła tendencja zwyżkowa. W przypadku eksportu odnotowano wzrost z 4,2% w 2020 roku do 4,4% w 2021 roku. Dla importu była to różnica wynosząca 0,3 p.p. z 4,5% w 2020 roku do 4,8% w 2021 roku. Należy również zwrócić uwagę na stały trend wzrostu wartości importu i eksportu towarów i usług zaliczanych do kategorii „niesklasyfikowane”, a więc takich, których nie można jednoznacznie przypisać do poszczególnego województwa. Powoduje to zmniejszanie się udziału wartości wskaźnika kontrybucji dla regionów. W przypadku nie uwzględnienia kategorii „niesklasyfikowane” udział eksportu Małopolski w skali kraju wyniósłby 6%.

Wykres 4. Udział Małopolski w eksporcie i imporcie krajowym w latach 2017–2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

2. EKSPORT – ANALIZA REGIONALNA

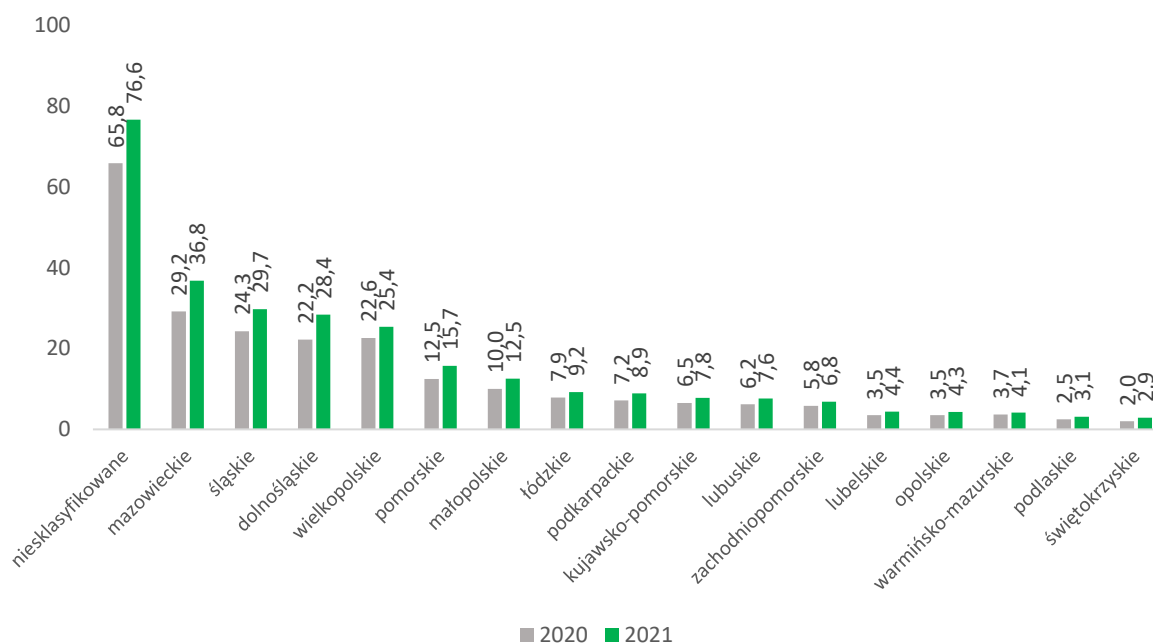
2.1. Wartość eksportu w polskich województwach

Liderami pod względem wartości eksportu wśród województw pozostały regiony mazowiecki i śląski. Województwa te odpowiadają jednocześnie za ponad 25% krajowego eksportu. Poziom 20 mld euro przekroczył ponadto region dolnośląski oraz Wielkopolska. Na końcu stawki znalazły się województwa świętokrzyskie i podlaskie, których wartość eksportu oscylowała w granicy 3 mld euro. Województwo mazowieckie osiągnęło również największy roczny wzrost eksportu, tj. o 7,6 mld euro. Każde z województw odnotowało zwiększenie wartości eksportu.

Małopolska pod względem wielkości eksportu uplasowała się na 6. miejscu, zamykając jednocześnie grupę regionów, których wartość przekroczyła przynajmniej 10 mld euro.

Warto jednocześnie zauważyć, że nadal wzrasta wartość kategorii „niesklasyfikowane”, oznaczającej eksport nieprzypisany do żadnego konkretnego województwa. W 2021 roku jego wartość osiągnęła ponad 76 mld euro, a więc prawie o 11 mld euro więcej niż rok wcześniej.

Wykres 5. Wartość eksportu w polskich województwach w latach 2020–2021 (mld euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

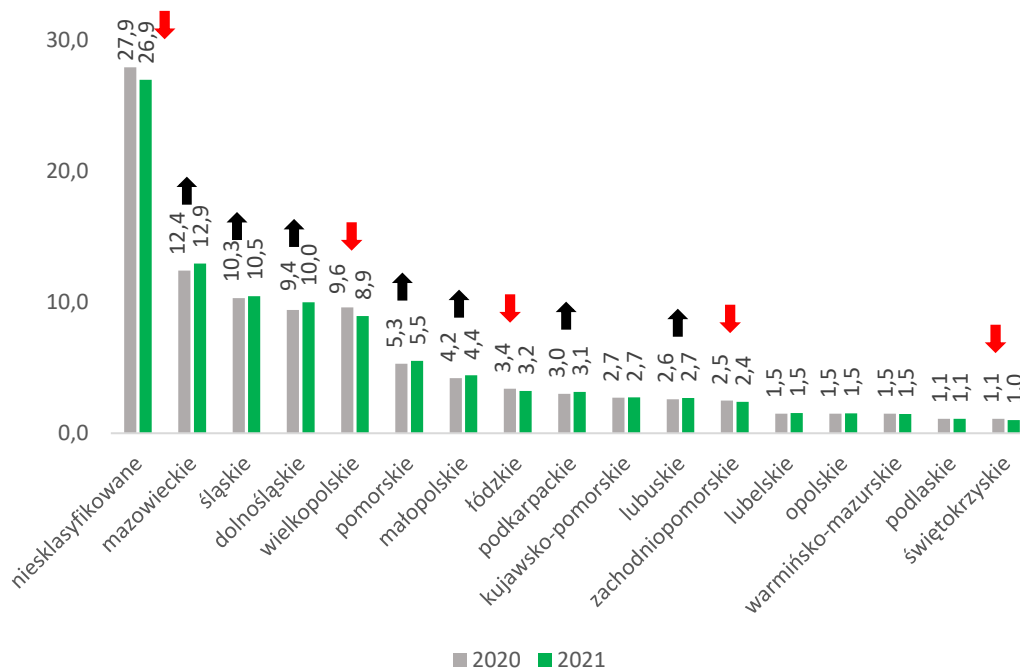
2.2. Wskaźnik kontrybucji województw

Analogicznie do wartości eksportu, również w przypadku udziału regionów w generowaniu krajowego eksportu dominują regiony mazowiecki i śląski. **Małopolska zajęła 6. miejsce wśród regionów, generując 4,4% krajowego eksportu.**

Udział wartości kategorii niesklasyfikowanej w całości eksportu krajowego, w przeciwieństwie do roku wcześniejszego, zmalał. Jednocześnie oznaczało to wzrost udziału w 7 województwach (w tym w Małopolsce). W 4 województwach odnotowano spadek, natomiast w przypadku 5 województw odnotowano zbliżone wskaźniki do tych z roku wcześniejszego. Największym wzrostem odznaczył się

Dolny Śląsk, gdzie wskaźnik zwiększył się o 0,6 p.p. Z kolei znaczący spadek dotyczył Wielkopolski (-0,7 p.p.).

Wykres 6. Udział województw w generowaniu krajowego eksportu w latach 2020–2021 (%)

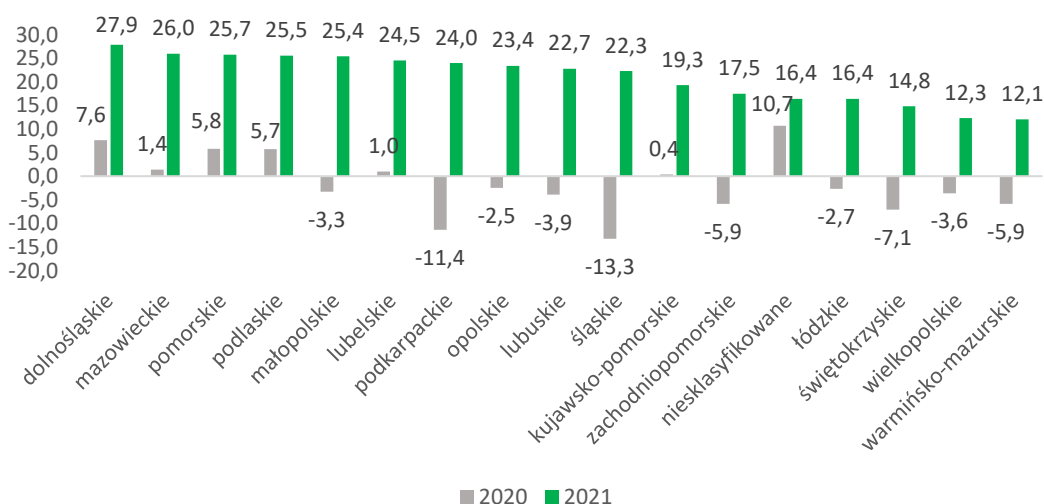

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

2.3. Dynamika eksportu w województwach

W 2021 roku wszystkie województwa odnotowały zwiększenie dynamiki eksportu. Była to znacząca zmiana względem 2020 roku, kiedy to wzrost dotyczył tylko województwa pomorskiego, a aż 10 województw charakteryzowało się ujemną dynamiką. Największa dynamika objęła województwo dolnośląskie, w którym odnotowano wzrost na poziomie blisko 28%. Małopolska znalazła się na 5. miejscu z dynamiką eksportu powyżej 25%.

Wykres 7. Dynamika wartości eksportu polskich województw w latach 2020–2021 (%)

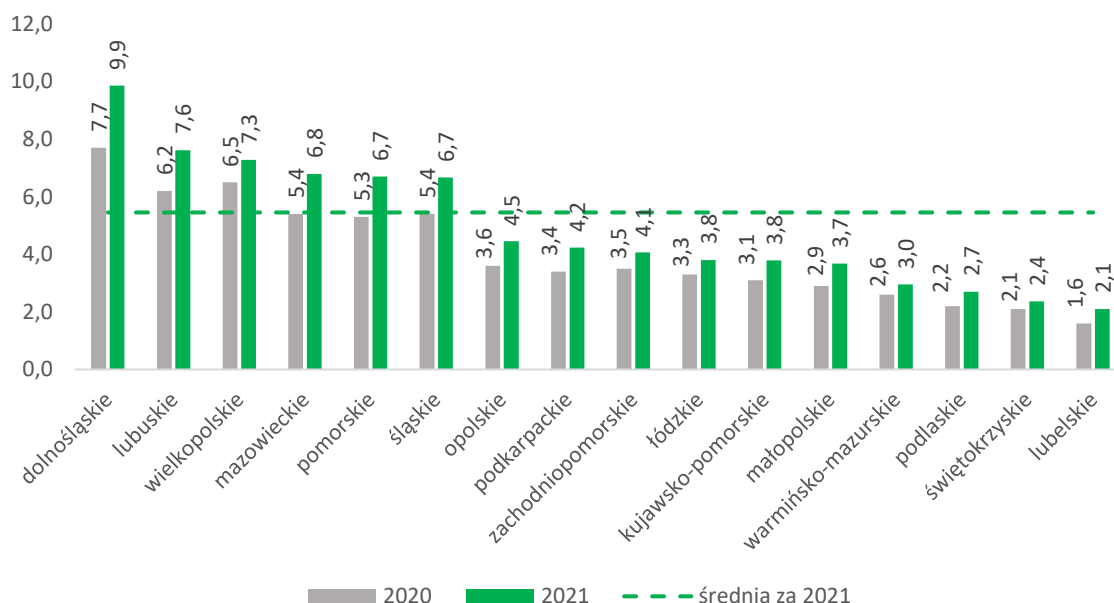
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

2.4. Wartość eksportu per capita w województwach

Województwa zachodniej części Polski niezmiennie dominują w zestawieniu wartości eksportu na mieszkańca (*per capita*). Najwyższą lokatę osiągnęło województwo dolnośląskie (9,9 tys. euro na jednego mieszkańca województwa), a następnie lubuskie (7,6) i wielkopolskie (7,3). Powyżej średniej dla Polski, która wyniosła 5,5 tys. euro, uplasowały się także województwa: mazowieckie, pomorskie i śląskie.

Małopolska osiągnęła w tym zestawieniu dopiero 12. miejsce z wartością wskaźnika na poziomie 3,7 tys. euro na osobę. Najniższe wartości odnotowały z kolei województwa świętokrzyskie (2,4) i lubelskie (2,1).

Wykres 8. Wartość eksportu per capita w województwach w latach 2020–2021 (tys. euro)

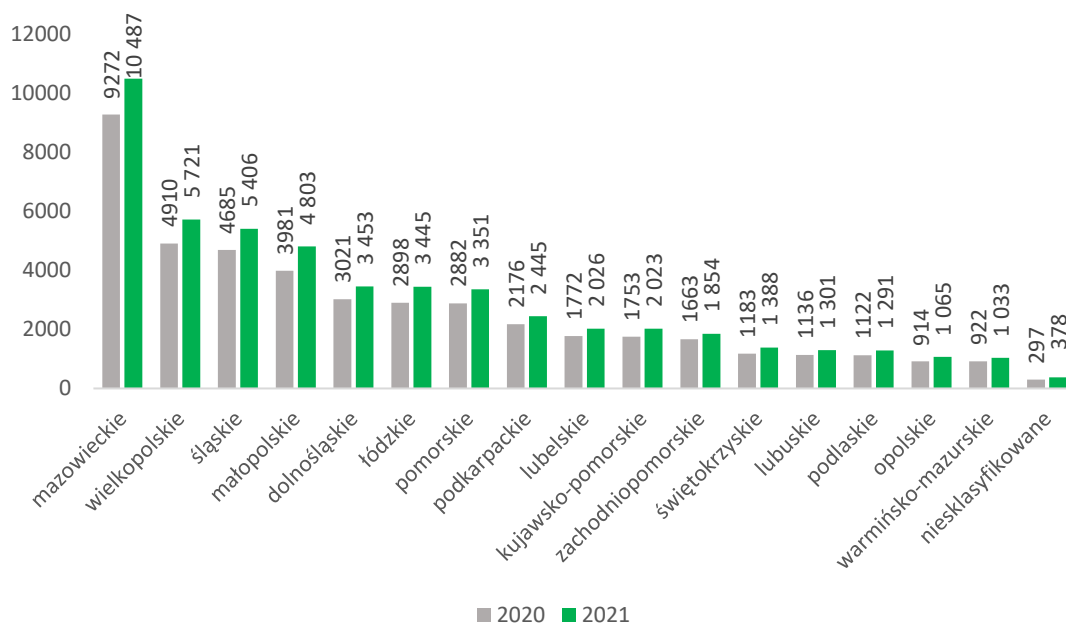
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

2.5. Liczba eksporterów w województwach

W 2021 roku na terenie Polski działalność eksportową prowadziło 51 470 podmiotów, co oznacza, że w stosunku do 2020 roku liczba ta zwiększyła się o 6883. Każde spośród województw odznaczyło się dodatnią dynamiką w tym zakresie. Największą odnotowano w województwie małopolskim.

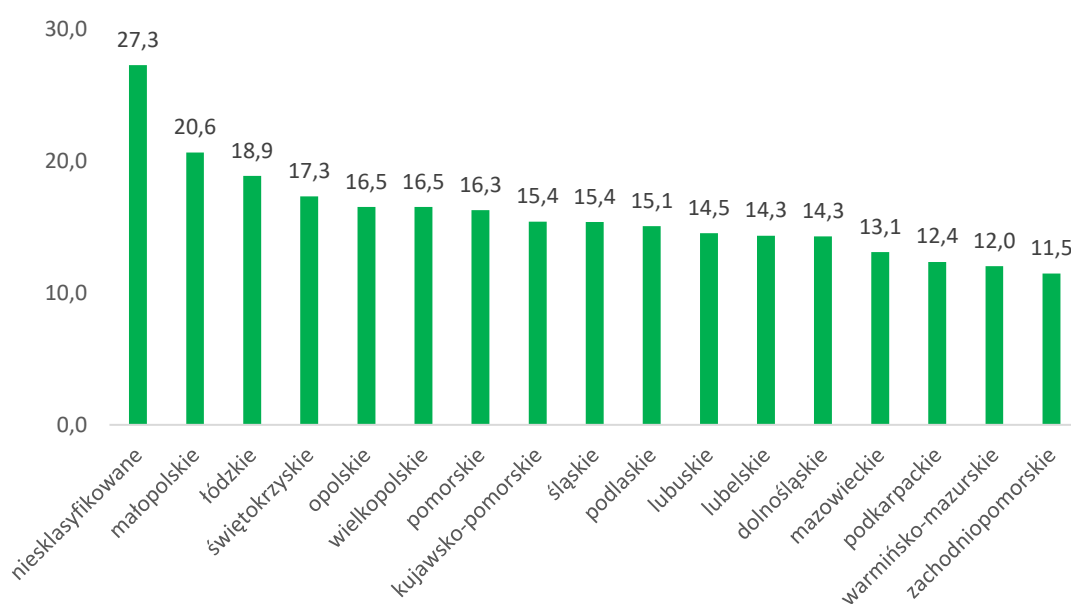
Małopolska z liczbą 4803 podmiotów zajęła w zestawieniu 4. miejsce, odnotowując najwyższy przyrost w kraju względem 2020 roku (20,6%).

Wykres 9. Liczba podmiotów eksportujących w województwach w latach 2020–2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Wykres 10. Dynamika liczby podmiotów eksportujących w województwach w latach 2020–2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Wskaźnik koncentracji eksportu informuje z kolei o tym, jaka wartość eksportu przypada na jeden eksportujący podmiot. Regionem, który osiągnął największą wartość w tym zakresie jest województwo dolnośląskie. W 2021 roku na jeden podmiot przypadło tam 8,2 mln euro. Wysoki wskaźnik występuje także w województwie lubuskim – 5,8 mln euro, oraz śląskim – 5,5 mln euro. **Wskaźnik koncentracji eksportu dla Małopolski wyniósł 2,6 mln euro.** Wciąż jest to jeden z niższych wyników w skali Polski (13. miejsce wśród województw), wynikający z dużej liczby eksporterów w regionie przy średniej wartości eksportu.

Tabela 1. Wartość wskaźnika koncentracji eksportu w poszczególnych województwach w 2021 roku

Województwo	Wskaźnik koncentracji eksportu
dolnośląskie	8 221 406,9
lubuskie	5 849 729,7
śląskie	5 498 121,3
pomorskie	4 689 554,3
wielkopolskie	4 436 235,9
opolskie	4 055 010,2
warmińsko-mazurskie	4 013 869,9
kujawsko-pomorskie	3 834 214,1
zachodniopomorskie	3 674 400,3
podkarpackie	3 651 391,8
mazowieckie	3 507 790,4
łódzkie	2 668 876,9
małopolskie	2 610 637,2
podlaskie	2 431 140,7
lubelskie	2 150 982,0
świętokrzyskie	2 067 346,8

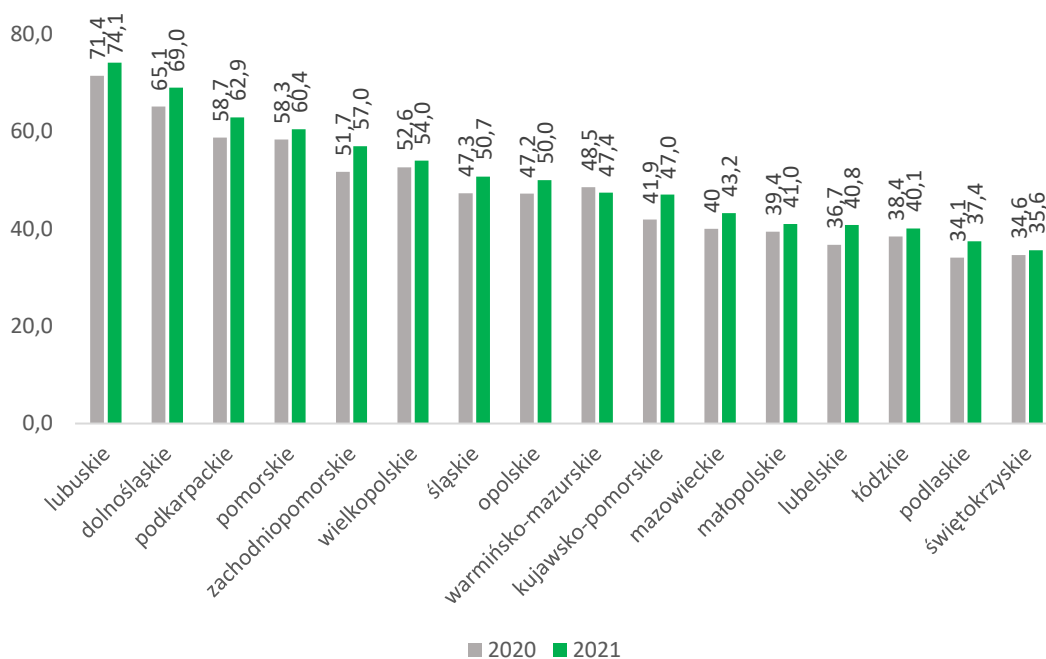
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

2.6. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu

Wartość eksportu w relacji do wartości sprzedanej przemysłu pokazuje stopień otwartości gospodarek na współpracę i wymianę handlową z zagranicą. W 2021 roku prawie każde z województw, z wyjątkiem warmińsko-mazurskiego, odnotowało wzrost tego wskaźnika. Największy – ponad 5 p.p. uzyskały województwa zachodniopomorskie oraz kujawsko-pomorskie. W skali regionalnej dominują województwa Polski zachodniej. We wschodniej części kraju wyróżnia się Podkarpacie.

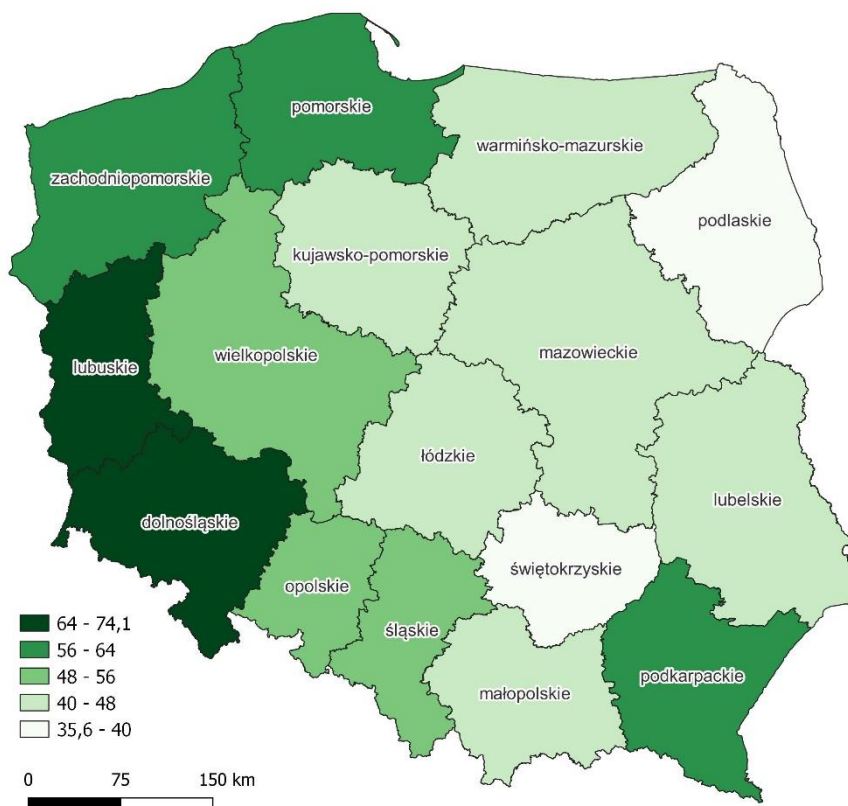
Podobnie jak w 2020 roku, tak i w 2021 roku pierwsze miejsce pod względem wartości tego wskaźnika zajęło województwo lubuskie, odnotowując wzrost o niespełna 3 p.p. Ponad 50% udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu występuje także w województwach: dolnośląskim (69,0%), podkarpackim (62,9%), pomorskim (60,4%), zachodniopomorskim (57,0%), wielkopolskim (54,0%) oraz śląskim (50,7%). **Małopolska z udziałem na poziomie 41,0% plasuje się w drugiej części zestawienia.**

Wykres 11. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2020–2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej oraz danych BDL GUS.

Mapa 1. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w 2021 roku (%)

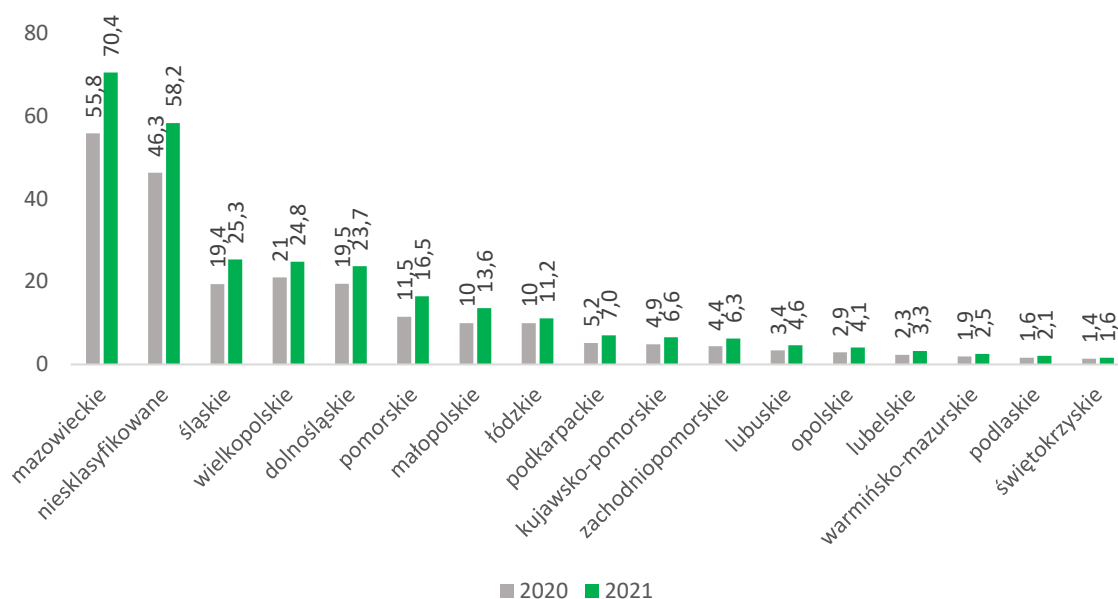
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej oraz danych BDL GUS.

3. IMPORT – ANALIZA REGIONALNA

3.1. Wartość importu w polskich województwach

Małopolska sprowadziła towary o łącznej wartości 13,6 mld euro, co oznacza wzrost o 3,6 mld euro w stosunku do 2020 roku. W zestawieniu regionów pozwoliło to ponownie zająć województwu 6. miejsce. Niezmiennie zdecydowanym liderem pozostaje województwo mazowieckie z wartością importu na poziomie 70,4 mld euro. W dalszej kolejności uplasowały się województwa: śląskie (25,3 mld euro), wielkopolskie (24,8 mld euro) oraz dolnośląskie (23,7 mld euro). Każde z województw odnotowało wzrost importu względem roku wcześniejszego.

Wykres 12. Wartość importu polskich województw w latach 2020–2021 (mld euro)

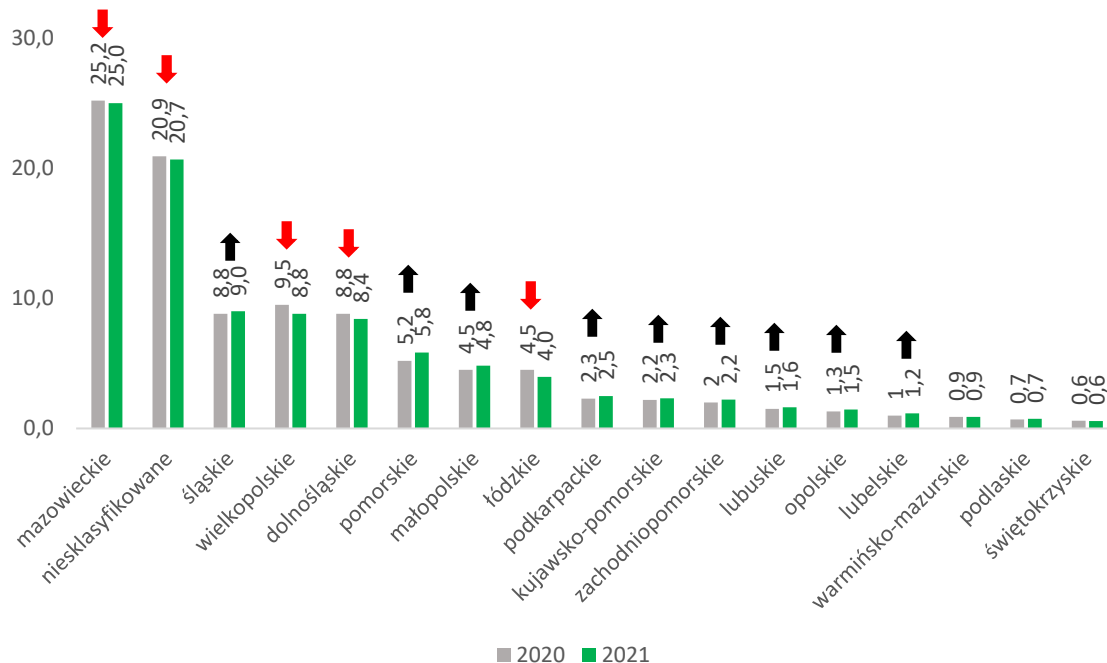

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

3.2. Wskaźnik kontrybucji

Mazowsze pozostaje województwem z największym udziałem w wartości krajowego importu, pomimo iż jego udział spadł względem 2020 roku (-0,2 p.p). Roczne wahania tego wskaźnika w zakresie poszczególnych regionów były niewielkie, przy czym największy wzrost odnotowało województwo pomorskie (0,6 p.p). Łącznie w dziewięciu polskich regionach (w tym w województwie małopolskim) wskaźnik kontrybucji zwiększył się na przestrzeni roku. **Małopolska znalazła się na 6. pozycji wśród województw z wynikiem 4,8%.** Trzy województwa zanotowały udział w krajowym imporcie wynoszący poniżej 1%. Są to: warmińsko-mazurskie, podlaskie i świętokrzyskie.

Wykres 13. Udział importu poszczególnych województw w imporcie kraju ogółem w latach 2020–2021 (%)

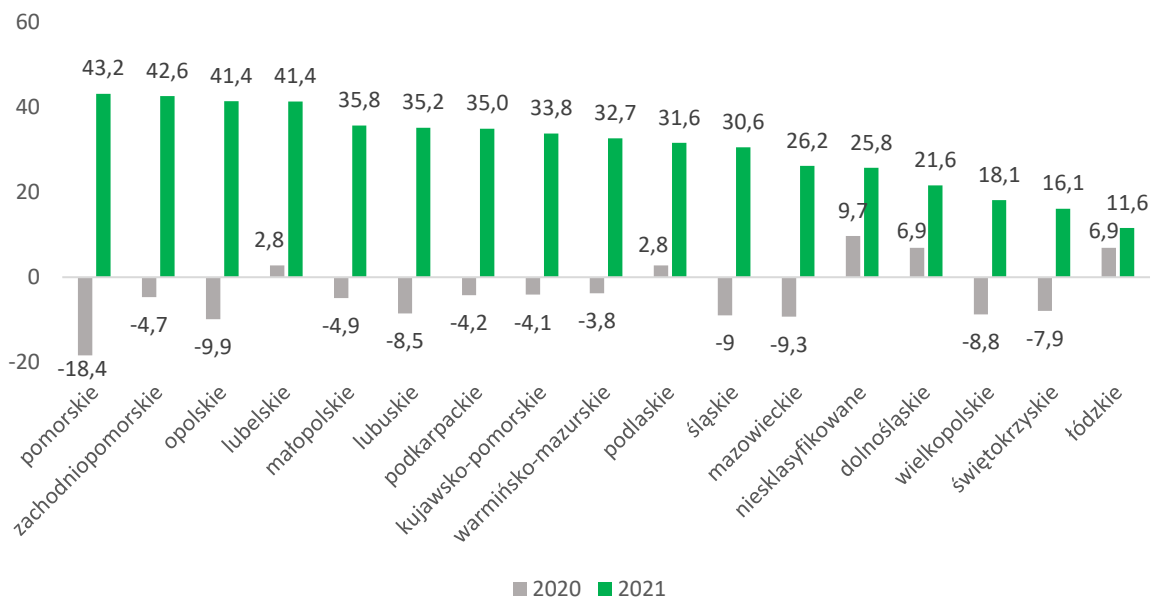

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

3.3. Dynamika importu

Rok 2021 odznaczył się dodatnią dynamiką importu w przypadku wszystkich województw. Największą wartość wskaźnika zanotowały województwa pomorskie i zachodniopomorskie. Małopolska uplasowała się na 5. miejscu, z dynamiką prawie 36%.

Wykres 14. Dynamika importu w województwach w latach 2020–2021 (%)

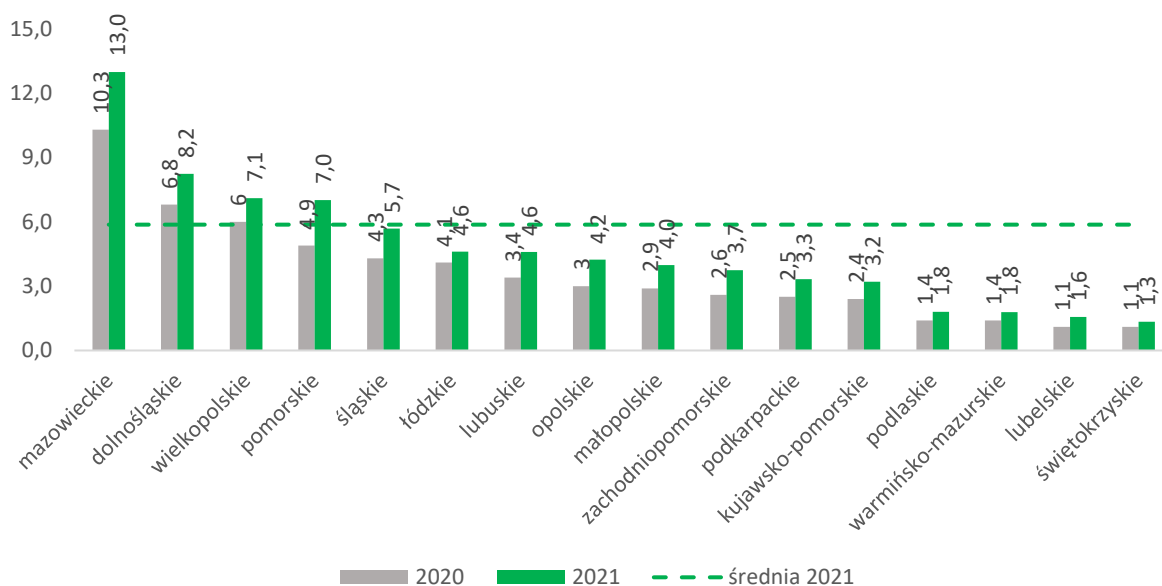
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

3.4. Wartość importu *per capita*

Wartość importu w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w Polsce wyniosła 5,9 tys. euro na osobę i wzrosła średnio o 2,3 tys. euro względem roku poprzedniego. Związane jest to przede wszystkim ze znaczącym zwiększeniem wielkości importu w 2021 roku.

Liderem regionalnym niezmiennie pozostaje województwo mazowieckie (odnotowując wzrost z 10,3 tys. euro do 13,0 tys. euro). W każdym województwie wielkość importu w przeliczeniu na osobę zwiększyła się. Jednak tylko 4 regiony przekroczyły średnią krajową. Poza mazowieckim, są to województwa: dolnośląskie, wielkopolskie oraz pomorskie. **Małopolska w tym zestawieniu znalazła się na 9. miejscu, odnotowując przyrost wskaźnika z 2,9 do 4,0 tys. euro.**

Wykres 15. Wartość importu *per capita* w województwach w latach 2020–2021 (tys. euro)

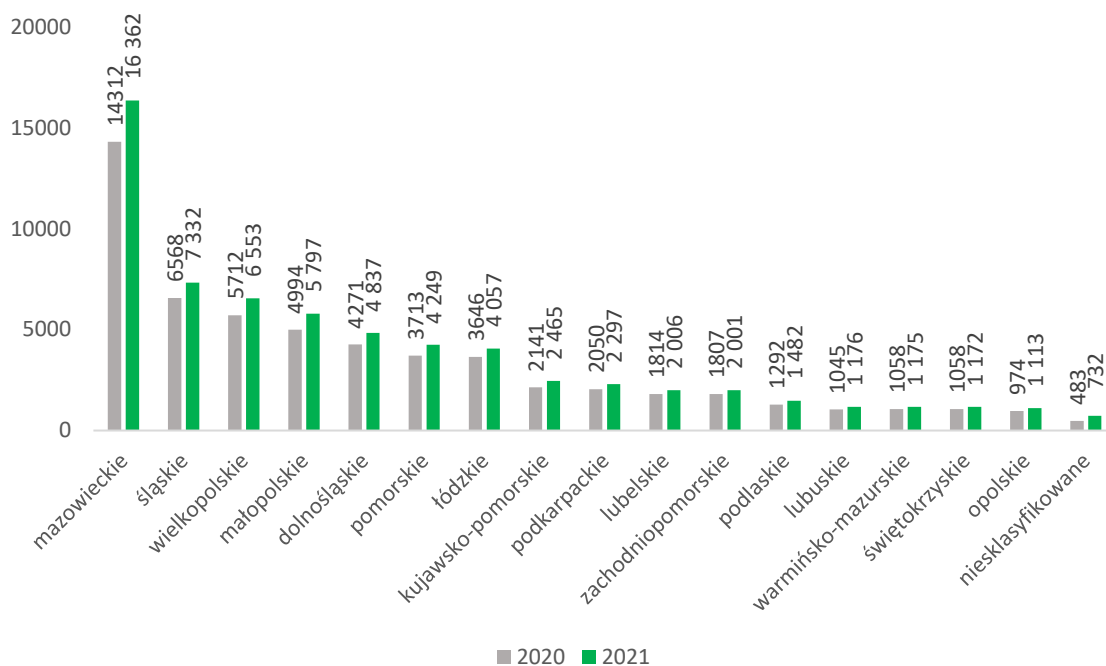

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

3.5. Liczba importerów

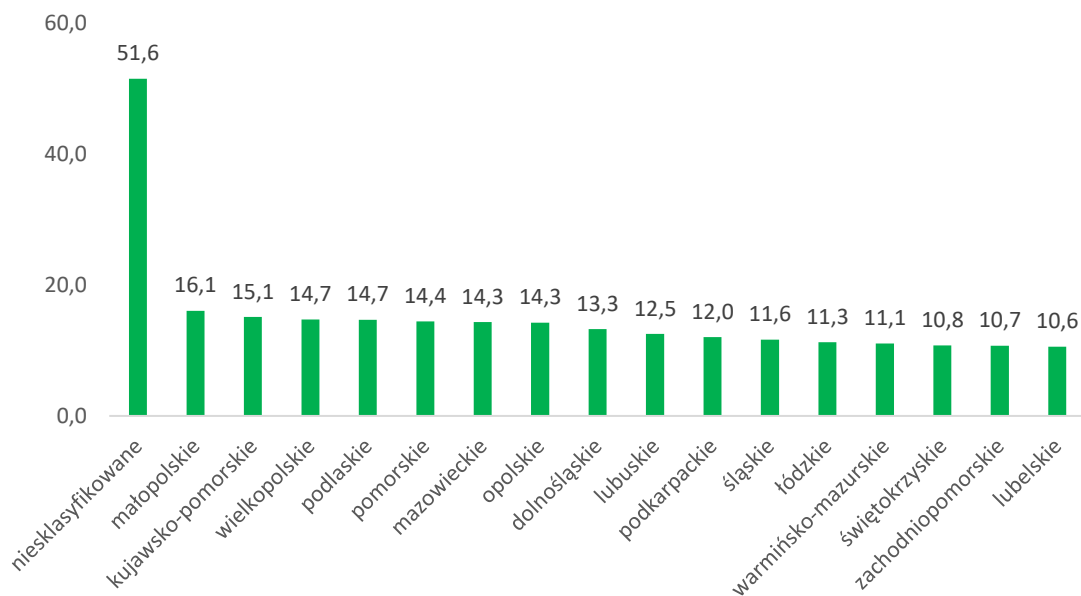
W 2021 roku w Polsce działało 64 806 importerów, co oznacza roczny wzrost na poziomie 14%. Liderem w zestawieniu województw pozostaje mazowieckie, choć **największą dynamikę odnotowało województwo małopolskie, gdzie wyniosła ona 16,1%. W 2021 roku w Małopolsce funkcjonowało 5797 importerów.** Każde z województw zaznaczyło dynamikę na poziomie ponad 10%. Jedynie w województwie opolskim liczba importerów nie przekroczyła 1000. **Wartość importu na jedno przedsiębiorstwo w Małopolsce w 2021 roku zwiększyła się z 2,0 mln euro do ok. 2,3 mln euro.**

Wykres 16. Liczba podmiotów importujących w polskich województwach w latach 2020–2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Wykres 17. Dynamika liczby firm importujących w województwach w latach 2020–2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

4. STRUKTURA TOWAROWA EKSPORTU

4.1. Podział według PKD

Dla polskiego eksportu największe znaczenie według struktury PKD ma sekcja C (55,4% krajowego eksportu) oraz sekcja G (12,5% udziału w eksporcie). W skali kraju, w przeciwieństwie do województwa małopolskiego, znaczenie ma także sekcja B – *Górnictwo i wydobywanie*, z udziałem na poziomie 2,1% oraz wartością eksportu niespełna 6 mld euro.

Małopolski eksport, podobnie jak w przypadku Polski, zdominowany jest przez dwie główne sekcje: C i G, które odpowiadają łącznie za 90% regionalnego eksportu (sekcja C stanowi 70,6%, a sekcja G 19,4%). Branże, których udziały wynoszą 1% i więcej to także sekcja E – 2,1% (wzrost o 0,6 p.p. w stosunku do 2020 roku) oraz M – 5,1% (wzrost o aż 3,6 p.p. względem 2020 roku). Największy roczny bezwzględny wzrost wartości eksportu wystąpił w sekcji C i wyniósł 1259,4 mln euro. Mimo to udział sekcji spadł o 5,1 p.p. względem 2020 roku. Największy wzrost udziału odnotowała sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Tabela 2. Wartość eksportu według PKD w latach 2020–2021 (mln euro)

Sekcje PKD	Polska		Małopolska		Wi* 2020	Wi* 2021
	2020	2021	2020	2021		
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	688,2	730,7	16,0	13,3	0,5	0,4
B. Górnictwo i wydobywanie	4090,1	5861,0	8,1	7,8	0,0	0,0
C. Przetwórstwo przemysłowe	131 653,6	157 402,0	7596,7	8856,1	1,4	1,3
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1182,6	1748,5	147,4	265,8	2,9	3,4
F. Budownictwo	506,7	664,6	26,2	40,6	1,2	1,4
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	28 602,3	35 534,3	1850,5	2432,6	1,5	1,6
H. Transport i gospodarka magazynowa	737,3	1393,3	28,9	44,5	0,9	0,7
J. Informacja i komunikacja	318,3	353,1	74,6	73,6	5,5	4,7
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	126,2	193,2	5,0	9,9	0,9	1,2
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1114,0	1923,9	150,9	640,8	3,2	7,6
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	661,5	876,3	88,5	116,6	3,1	3,0
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14,7	31,8	1,3	9,4	2,1	6,7
Inne (D,I,P,Q,S,K,O,U, niesklasyfikowane)	66 321,4	77 215,8	34,9	28,0	brak	brak

*Wskaźnik intensywności¹

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

¹ „Wskaźnik intensywności” lub inaczej „wskaźnik ujawnionej przewagi komparatywnej” obrazuje, jaki jest udział danej branży w eksporcie regionu, w stosunku do udziału tej branży w eksporcie kraju. Wartość wskaźnika przyjmująca wartość powyżej 1 oznacza, że udział województwa w eksporcie

Wskaźnik intensywności pokazujący znaczenie danej branży dla regionu w 2020 roku najwyższy był dla kategorii J. Jednak w ostatnich latach wartość wskaźnika dla tej sekcji sukcesywnie spadała. W 2021 roku wskaźnik osiągnął 4,7 i był trzecim w kolejności, po sekcji M (7,6) oraz R (6,7). Znaczenie tych sekcji w eksporcie dla Małopolski znacząco wzrosło z roku na rok. Kolejne miejsca zajęły sekcje E (3,4) oraz N (3,0). Względem poprzedniego roku największy wzrost wskaźnika zanotowała sekcja R (o 4,6), a największy spadek wspomniana sekcja J (o -0,8).

4.2. Podział według nomenklatury scalonej

Analizując eksport według klasyfikacji nomenklatury scalonej CN można stwierdzić, że sekcja *Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny* pozostaje najważniejszą kategorią eksportową zarówno dla Polski, jak i województwa małopolskiego, odpowiadającą za około 1/4 całkowitej wartości eksportu. W przypadku Małopolski stanowi ona nieco mniejszy odsetek całkowitej wartości eksportu (23,5%) niż w przypadku Polski (26,4%).

W krajowym eksporcie, oprócz wymienionej wyżej kategorii duży udział stanowią także sekcje *Sprzęt transportowy* (11,3%) oraz *Metale nieszlachetne i wyroby* (10,3%). W eksporcie Małopolski wymienione sekcje odgrywają jeszcze większą rolę, stanowiąc odpowiednio 12,4% i 16,3%. Oprócz nich ponad 10% wartości eksportu województwa małopolskiego stanowi także sekcja *Tworzywa sztuczne i wyroby* (13,3%).

W Polsce w 2021 roku każda z sekcji odnotowała wzrost względem 2020 roku. Największy przyrost dotyczył następujących sekcji²:

- **Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki (+188,1%)**
- **Broń i amunicja (+85,7%)**
- **Produkty mineralne (+64,4%)**
- **Tłuszcze i oleje (+41,8%)**
- **Metale nieszlachetne i wyroby (+36,9%)**

Z kolei dla Małopolski można wyróżnić następujące procentowe wzrosty³:

- **Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki (+460,9%)**
- **Broń i amunicja (+219,9%)**

dla danej branży jest większy niż udział w eksporcie kraju ogółem. Za: K. Gawlikowska-Hueckel, S. Umiński, *Handel zagraniczny Małopolski. Metodologia badań oraz analiza obrotów w latach 2000-2004*, s. 21.

² W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”, które zanotowały dodatnią roczną dynamikę wartości eksportu na poziomie 41,4%.

³ W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”, które zanotowały ujemną roczną dynamikę wartości eksportu na poziomie -76%.

▲ **Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby (+102,1%)**

▲ **Produkty mineralne (+63,0%)**

▲ **Tłuszcze i oleje (+57,8%)**

Tabela 3. Wartość eksportu towarów w latach 2020–2021 według klasyfikacji CN (mln euro)

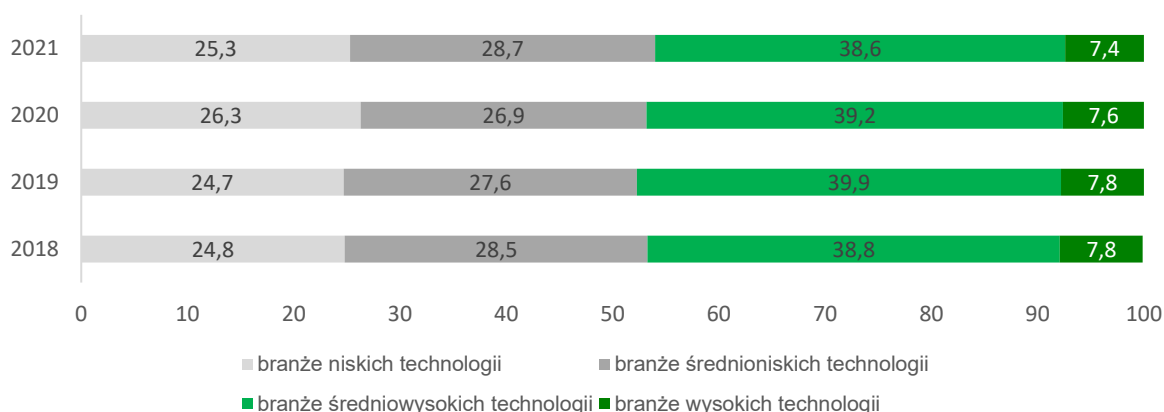
Nazwa sekcji produktu	Polska			Małopolska		
	2020	2021	% udziału dla 2021	2020	2021	% udziału dla 2021
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	9387,7	10 235,9	3,6	308,3	329,9	2,6
Produkty pochodzenia roślinnego	5595,3	6250,6	2,2	156,1	157,9	1,3
Tłuszcze i oleje	561,4	796,3	0,3	7,3	11,5	0,1
Przetwory spożywcze	18 185,4	19 658,2	6,9	805,5	880,5	7,0
Produkty mineralne	3814,0	6272,0	2,2	165,2	269,3	2,1
Produkty przemysłu chemicznego	17 773,2	21 053,9	7,4	407,5	588,9	4,7
Tworzywa sztuczne i wyroby	15 915,7	19 915,2	7,0	1166,2	1662,1	13,3
Skóry i wyroby	898,7	1160,3	0,4	41,9	52,9	0,4
Drewno i wyroby z drewna	4609,1	5906,0	2,1	224,3	335,1	2,7
Ścier drzewny, papier, tektura i wyroby	6604,0	7751,3	2,7	266,4	284,4	2,3
Materiały i wyroby włókiennicze	10 450,0	12 812,7	4,5	141,7	174,0	1,4
Obuwie, nakrycia głowy i inne	2510,5	2909,6	1,0	136,2	174,2	1,4
Wyroby z kamienia, ceramika, szkło	4511,8	5328,0	1,9	233,8	285,7	2,3
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby	1582,1	1889,6	0,7	71,5	144,5	1,2
Metale nieszlachetne i wyroby	21 357,8	29 240,6	10,3	1524,5	2045,0	16,3
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	62 140,9	74 981,2	26,4	2485,8	2950,7	23,5
Sprzęt transportowy	28 073,7	32 147,8	11,3	1383,5	1550,5	12,4
Przyrządy i aparaty optyczne, fotograficzne, pomiarowo-kontrolne	4 925,7	5998,5	2,1	125,2	125,9	1,0
Broń i amunicja	58,5	108,7	0,0	8,6	27,6	0,2
Różne produkty przemysłowe (m.in. meble, zabawki)	16 838,5	19 519,0	6,9	365,8	485,6	3,9
Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki	10,0	28,7	0,0	0,3	1,6	0,0
nieokreślona	213,1	301,2	0,1	3,6	0,9	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

4.3. Poziom zaawansowania technologicznego eksportu

Dokonując klasyfikacji eksportu w ramach sekcji C, czyli przetwórstwa przemysłowego, można wyróżnić branże niskich, średnioniskich, średniowysokich oraz wysokich technologii⁴. Jak zostało przedstawione na poniższym wykresie, największą grupę produktów eksportowych polskiego przemysłu stanowią te należące do branż średniowysokich technologii – 38,6% w 2021 roku (o 0,6 p.p. mniej niż w 2020 roku). W porównaniu do 2020 roku dość wyraźnie wzrosła liczba eksportu mieszczącego się w kategorii branż średnioniskich technologii (wzrost o 1,8 p.p.).

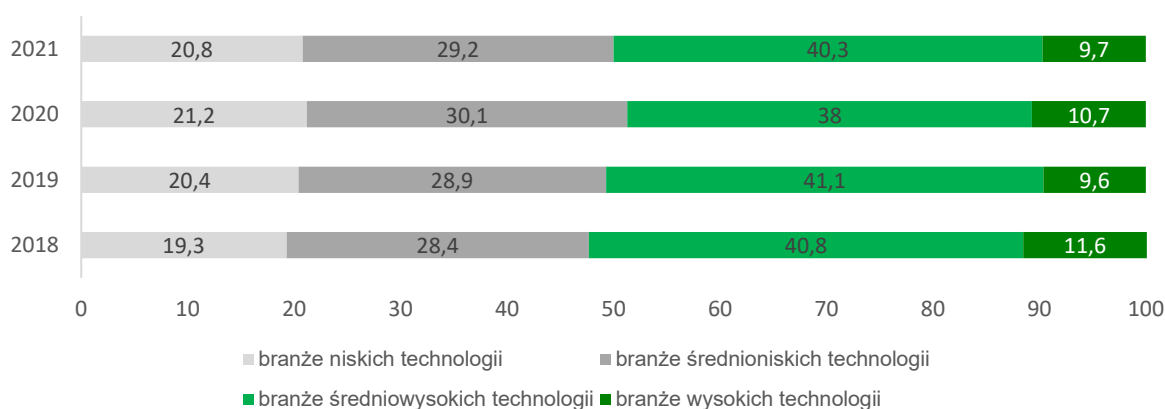
Wykres 18. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Polski w latach 2018–2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W Małopolsce zaobserwowano z kolei w 2021 roku wzrost branż średniowysokich technologii o 2,3 p.p. Pozostałe branże zanotowały spadek dochodzący do maksymalnie -1,0 p.p.

Wykres 19. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Małopolski w latach 2018–2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

⁴ Pełna klasyfikacja dostępna na stronie Eurostatu: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:High-tech_classification_of_manufacturing_industries, dostęp: 03.11.2021 roku oraz w Aneksie raportu.

5. STRUKTURA TOWAROWA IMPORTU

5.1. Podział według PKD

Sekcje C – *przetwórstwo przemysłowe* oraz G – *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle*, niezmiennie pozostają liderami w strukturze towarowej importu, tak w Polsce, jak i Małopolsce. Stanowią one łącznie 3/4 importu z Polski oraz ponad 90% importu Małopolski. Warto zaznaczyć, że import Polski nieprzypisany do żadnej sekcji PKD stanowi 20,7%. Poza wymienionymi sekcjami C i G w strukturze importu do Polski żadna z sekcji nie przekroczyła 1%. Najwięcej stanowi sekcja H – *Transport i gospodarka magazynowa* – 0,5%. Z kolei dla województwa małopolskiego znaczenie importowe, poza dominującymi sekcjami C i G, ma także sekcja J – *Informacja i komunikacja*, z udziałem 0,8% (spadek o 0,3 p.p. względem 2020 roku).

Tabela 4. Wartość importu według PKD w latach 2020–2021 (mln euro)

Sekcja PKD	Polska		Małopolska	
	2020	2021	2020	2021
A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	280,1	337,7	10,3	9,2
B. Górnictwo i wydobywanie	485,0	683,2	1,3	2,4
C. Przetwórstwo przemysłowe	92 902,3	118 182,7	5037,1	6585,8
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	574,6	766,4	62,4	111,0
F. Budownictwo	834,2	1228,8	62,3	79,2
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	75 057,5	94 397,7	4588,4	6023,5
H. Transport i gospodarka magazynowa	1281,7	1539,5	42,8	53,0
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	46,8	55,2	2,7	4,1
J. Informacja i komunikacja	791,6	901,7	106,0	113,8
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	599,0	814,1	0,0	0,6
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	59,6	162,7	5,6	6,4
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1012,2	1439,9	52,7	523,0
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	605,4	894,1	34,3	43,1
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	30,2	44,6	2,4	1,4
Inne (D,P,Q,S,K,O,U, niesklasyfikowane)	47 588,3	61 091,7	24,7	18,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

5.2. Podział według nomenklatury scalonej

W 2021 roku w Polsce odnotowano wzrost wartości importu w każdej z 21 kategorii nomenklatury scalonej CN. Największy przyrost dotyczył sekcji *Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki* (128,3%), *perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby* (65,1%) oraz *metale nieszlachetne i wyroby* (48,7%).

Najważniejszą sekcją importu w skali kraju pozostają niezmiennie *Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny*. Wartość tych sprowadzonych towarów odpowiada za 25,7% całego importu. Inne istotne gałęzie polskiego przemysłu (z udziałem ok. 10%) to: *Metale nieszlachetne i wyroby* (11,3%), *produkty przemysłu chemicznego* (10,0%), *sprzęt transportowy* (9,4%).

Udział najważniejszej sekcji w województwie małopolskim w 2021 roku wyniósł 23,8% i podobnie jak w skali kraju, jest to kategoria *Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny*. Kolejne miejsce w zestawieniu zajmuje sekcja *Metale nieszlachetne i wyroby* – 17,1%, a następnie *Sprzęt transportowy* – 10,6%. W skali regionu największy procentowy wzrost osiągnęły sekcje: *Produkty mineralne* (69,1%), *Drewno i wyroby z drewna* (65,7%) oraz *Broń i amunicja* (55,9%). Jedyną sekcją, która odnotowała spadek były *Produkty pochodzenia roślinnego* (-1,3%).

Tabela 5. Wartość importu towarów w latach 2020–2021 roku według klasyfikacji CN (mln euro)

Seksja PKD	Polska			Małopolska		
	2020	2021	% udziału dla 2021	2020	2021	% udziału dla 2021
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5450,5	5828,6	2,1	276,3	300,5	2,2
Produkty pochodzenia roślinnego	5544,8	6102,6	2,2	542,1	534,8	3,9
Tłuszcze i oleje	1122,8	1561,2	0,6	62,1	86,1	0,6
Przetwory spożywcze	9586,7	10446,9	3,7	509,5	535,4	3,9
Produkty mineralne	13397,1	19670,7	7,0	626,1	1058,4	7,8
Produkty przemysłu chemicznego	23138,0	28174,9	10,0	715,2	1024,7	7,5
Tworzywa sztuczne i wyroby	15718,6	21590,6	7,7	689,5	1070,2	7,9
Skóry i wyroby	1092,1	1260,1	0,4	42,8	46,6	0,3
Drewno i wyroby z drewna	1752,9	2488,5	0,9	88,9	147,3	1,1
Ścier drzewny, papier, tektura i wyroby	5511,5	6682,4	2,4	269,4	305,6	2,3
Materiały i wyroby włókiennicze	13386,0	15583,8	5,5	380,1	438,1	3,2
Obuwie, nakrycia głowy i inne	3186,0	3630,5	1,3	184,7	218,2	1,6
Wyroby z kamienia, ceramika, szkło	2647,9	3259,9	1,2	120,5	149,2	1,1
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby	1289,9	2129,4	0,8	68,7	100,9	0,7
Metale nieszlachetne i wyroby	21362,7	31772,1	11,3	1623,9	2321,5	17,1
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	60881,1	72425,1	25,7	2440,7	3226,3	23,8
Sprzęt transportowy	21285,0	26381,8	9,4	968,3	1432,2	10,6
Przyrządy i aparaty optyczne, fotograficzne, pomiarowo-kontrolne	5659,6	6584,0	2,3	206,3	248,5	1,8
Broń i amunicja	197,6	261,0	0,1	8,1	12,6	0,1
Różne produkty przemysłowe (m.in. meble, zabawki)	7336,5	9299,5	3,3	208,1	316,1	2,3
Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki	38,6	88,1	0,0	1,4	1,9	0,0
nieokreślona	1963,6	6555,8	2,3	0,0	0,0	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Podsumowując, w Polsce pięć największych procentowych rocznych wzrostów wartości importu zanotowano w następujących sekcjach produktów⁵:

- **Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki (+128,3%)**
- **Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby (+65,1%)**
- **Metale nieszlachetne i wyroby (+48,7%)**
- **Produkty mineralne (+46,8%)**
- **Drewno i wyroby z drewna (+42,0%)**

Z kolei dla Małopolski można wyróżnić pięć największych wzrostów oraz jeden spadek⁶:

- **Produkty mineralne (+69,1%)**
- **Drewno i wyroby z drewna (+65,7%)**
- **Broń i amunicja (+55,9%)**
- **Tworzywa sztuczne i wyroby (+55,2%)**
- **Różne produkty przemysłowe, m.in. meble, zabawki (51,9%)**
- **Produkty pochodzenia roślinnego (-1,3%)**

⁵ W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”, które zanotowały dodatnią roczną dynamikę wartości eksportu na poziomie 233,9%.

⁶ W zestawieniu nie zostały ujęte produkty należące do kategorii „nieokreślone”. Ich wartość dla Małopolski w 2021 roku była znikoma, podobnie jak w 2020 roku, i wyniosła 0,01 mln.

6. KIERUNKI EKSPORTU

6.1. Wartość eksportu wysyłanego do najważniejszych partnerów handlowych

Niemcy od lat są zdecydowanie najważniejszym kierunkiem eksportowym Polski. W 2021 roku wartość wysyłanych tam towarów wyniosła 81,4 mld euro, co stanowiło 28,6% krajowego eksportu (w 2020 roku było to 28,8%). Oprócz naszych zachodnich sąsiadów ważnymi partnerami w zakresie eksportu są: Czechy (16,7 mld euro), Francja (16,3 mld euro) oraz Wielka Brytania (14,4 mld euro). Za nimi plasują się Włochy oraz Holandia, do których eksport również wyniósł ponad 10 mld euro.

Wszystkie wymienione kraje cechuje także dodatnia dynamika. Najwyższa dotyczyła Włoch i wyniosła prawie 30%, najniższa natomiast Wielkiej Brytanii, niewiele ponad 6%. W przypadku pozostałych państw, znajdujących się w czołówce zestawienia, każde odnotowało przyrost eksportu. Warto wspomnieć o Austrii i Litwie, których wartość dynamiki znacząco przekroczyła 30%. Najniższą dodatnią dynamiką odznaczyły się Chiny (2,8%).

Tabela 6. Wartość eksportu z Polski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)

Lp.	Kraj	2020	2021	Udział w 2021 (%)	Dynamika 2020/2021 (%)
1	Niemcy	67943,9	81389,2	28,6	19,8
2	Czechy	13731,0	16694,4	5,9	21,6
3	Francja	13211,3	16279,7	5,7	23,2
4	Wielka Brytania	13511,9	14355,8	5,1	6,2
5	Włochy	10234,6	13212,5	4,6	29,1
6	Holandia	10005,7	12255,2	4,3	22,5
7	Rosja	7156,6	7997,5	2,8	11,8
8	Szwecja	6909,8	7904,9	2,8	14,4
9	Stany Zjednoczone	6728,7	7625,7	2,7	13,3
10	Hiszpania	6028,5	7226,1	2,5	19,9
11	Słowacja	5851,1	7214,4	2,5	23,3
12	Węgry	6000,7	7074,3	2,5	17,9
13	Belgia	5579,2	7008,7	2,5	25,6
14	Austria	4746,2	6409,5	2,3	35,0
15	Ukraina	5259,4	6270,1	2,2	19,2
16	Rumunia	4936,1	5877,1	2,1	19,1
17	Litwa	3450,7	4677,8	1,6	35,6
18	Dania	3920,7	4564,1	1,6	16,4
19	Chiny	2979,3	3061,9	1,1	2,8
20	Szwajcaria	2475,5	2968,0	1,0	19,9
21	Norwegia	2456,8	2911,8	1,0	18,5
22	Turcja	2231,9	2648,3	0,9	18,7
23	Finlandia	1911,4	2376,5	0,8	24,3

Lp.	Kraj	2020	2021	Udział w 2021 (%)	Dynamika 2020/2021 (%)
24	Łotwa	1433,0	1774,0	0,6	23,8
25	Białoruś	1604,7	1759,9	0,6	9,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Również w przypadku województwa małopolskiego Niemcy pozostają zdecydowanie najważniejszym partnerem eksportowym. Eksport do tego kraju wyniósł 29,2 mld euro, co oznacza dynamikę na poziomie 19,2%. Podobnie jak w przypadku statystyk dotyczących całego kraju, w skali regionu za Niemcami plasują się Czechy i Francja. Oba z eksportem na poziomie ok. 1 mld euro. Co charakterystyczne dla Małopolski, ważną rolę ogrywa również handel z zajmującą 4. miejsce Słowacja, która w zestawieniu krajowym znajduje się znacznie niżej.

W 2021 roku na 25 czołowych krajów, do których Małopolska eksportuje produkty, aż 23 z nich odnotowały dodatnią dynamikę. Spadek zaliczyły jedynie Chiny (-13%) oraz Wielka Brytania (-5%). Z kolei wśród państw, które odnotowały bardzo wysoką dodatnią dynamikę znalazły się: Chorwacja (82%), Włochy (44%), Bułgaria (42%), Czechy (41%) oraz Stany Zjednoczone (39%).

Tabela 7. Wartość eksportu z Małopolski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)

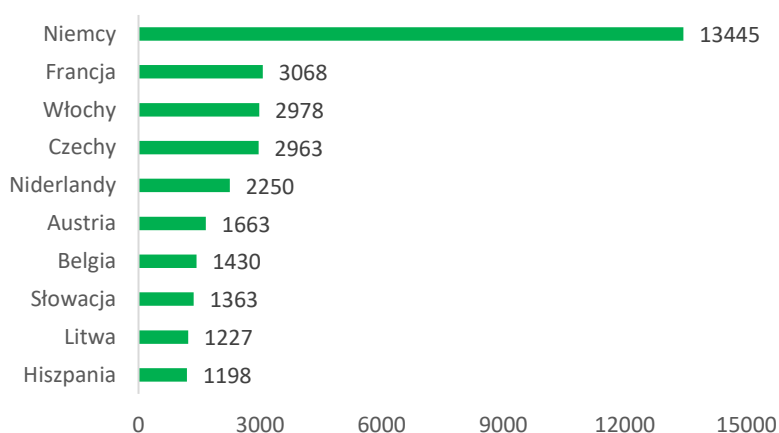
Lp.	Kraj	2020	2021	Udział w 2021 (%)	Dynamika 2020/2021 (%)
1	Niemcy	2454,1	2925,0	23,3	19,2
2	Czechy	757	1065,1	8,5	40,7
3	Francja	707,6	935,4	7,5	32,2
4	Słowacja	530,2	632,8	5,0	19,3
5	Włochy	428,5	617,9	4,9	44,2
6	Wielka Brytania	514,4	486,3	3,9	-5,5
7	Niderlandy	365,5	457,7	3,7	25,2
8	Austria	310,7	428,6	3,4	37,9
9	Rumunia	367,6	422,0	3,4	14,8
10	Ukraina	318,6	417,5	3,3	31,0
11	Węgry	320,7	405,6	3,2	26,5
12	Stany Zjednoczone	280,4	390,0	3,1	39,1
13	Belgia	238,5	294,0	2,3	23,3
14	Szwecja	208,3	237,7	1,9	14,1
15	Hiszpania	197,5	232,1	1,9	17,5
16	Litwa	176,3	216,2	1,7	22,6
17	Rosja	162,2	207,2	1,7	27,8
18	Dania	113,7	148,4	1,2	30,5
19	Finlandia	115,4	137,7	1,1	19,3
20	Chiny	154,1	133,3	1,1	-13,5
21	Szwajcaria	99,3	120,9	1,0	21,8

Lp.	Kraj	2020	2021	Udział w 2021 (%)	Dynamika 2020/2021 (%)
22	Chorwacja	54,4	99,3	0,8	82,5
23	Łotwa	85,1	97,6	0,8	14,6
24	Norwegia	80,9	93,4	0,7	15,4
25	Bułgaria	64,9	92,4	0,7	42,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Największy wzrost w wartościach bezwzględnych krajowego eksportu odnotowano do Niemiec (ponad 13 mld euro), Czech, Francji i Włoch (po ok. 3 mld euro). Wszystkie państwa z czołowej „dziesiątki” to kraje europejskie.

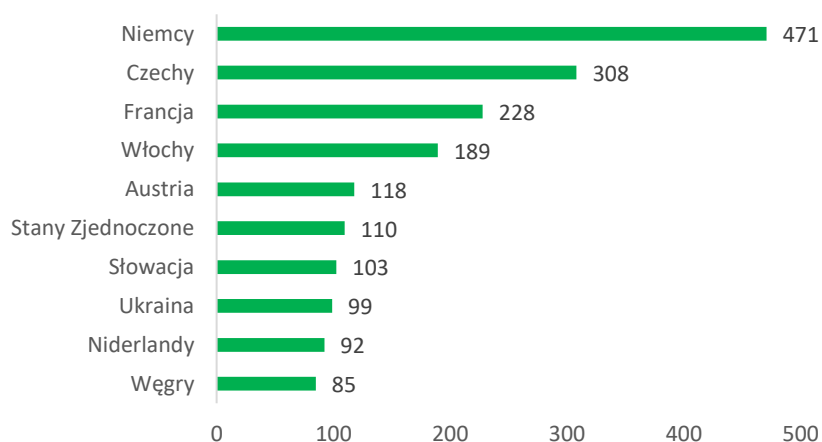
Wykres 20. Największe wzrosty wartości eksportu z Polski w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W skali regionu również największy wzrost dotyczył Niemiec (471 mln euro). Kolejne miejsca zajęły: Czechy, Francja oraz Włochy. Stany Zjednoczone były jedynym krajem spoza Europy w zestawieniu (110 mln euro).

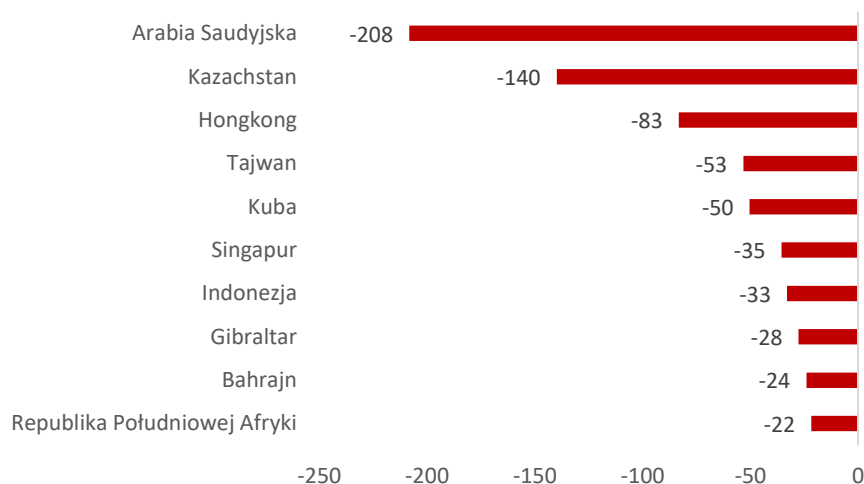
Wykres 21. Największe roczne wzrosty wartości eksportu z Małopolski w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W skali Polski największy bezwzględny spadek wartości eksportu zanotowano przede wszystkim do państw azjatyckich. Największy dotyczył krajów takich jak: Arabia Saudyjska (-208 mln euro), Kazachstan (-140 mln euro) oraz Hongkong (-83 mln euro). Jedynym terytorium europejskim, które znalazło się w czołówce był Gibraltar.

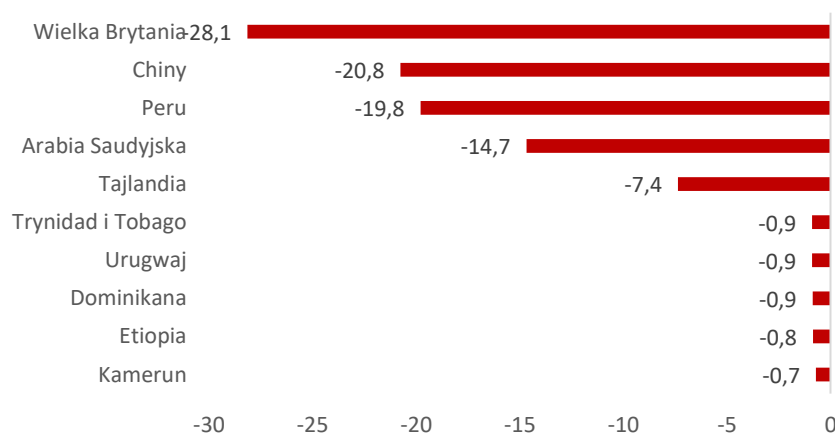
Wykres 22. Największe spadki wartości eksportu w Polsce w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W przypadku Małopolski zdecydowanie największy spadek eksportu był do Wielkiej Brytanii. Osłabienie handlu zagranicznego ze Zjednoczonym Królestwem spowodowane jest w głównej mierze wystąpieniem ze wspólnoty Unii Europejskiej. Na poziomie kraju dynamika roczna była dodatnia, jednak w porównaniu z innymi państwami europejskimi była ona znacznie niższa. Największe spadki w handlu zagranicznym z Wielką Brytanią odnotowywane są na poziomie importu. Na pozostałych pozycjach w zestawieniu spadku eksportu znalazły się państwa spoza Europy; na czele z Chinami (-21 mln euro) oraz Peru (-20 mln euro). Spory spadek odnotowały również Arabia Saudyjska (-15 mln euro) oraz Tajlandia (-7 mln euro).

Wykres 23. Największe spadki wartości eksportu w Małopolsce w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

6.2. Rozkład terytorialny eksportu⁷

W Europie największymi odbiorcami polskich towarów i usług są kraje Europy Zachodniej. W regionie tym najważniejszą pozycję zajmują Niemcy, gdzie trafia około 2/3 eksportu. Poza nimi jeszcze do trzech innych państw Europy Zachodniej eksport przekroczył 10 mld euro: Francji, Wielkiej Brytanii i Holandii. Drugim najważniejszym odbiorcą polskiego eksportu są kraje regionu Europy Wschodniej, tj. byłego bloku wschodniego, jednak z wyłączeniem krajów bałtyckich. W regionie najważniejszym partnerem są Czechy importujące z Polski towary o wartości ponad 16 mld euro rocznie. Ponadto Rosja (importująca prawie 8 mld euro), Słowacja (7,2 mld euro), Węgry (7,1 mld euro), Ukraina (6,3 mld euro) i Rumunia (5,9 mld euro). W Europie Północnej zdecydowanie najważniejszym partnerem jest Szwecja (prawie 8 mld euro), a w dalszej kolejności Litwa i Dania (po około 4,5 mld euro). W przypadku Europy Południowej, szczególnie istotne z punktu widzenia wymiany handlowej są Włochy, gdzie wartość eksportowanych towarów wyniosła ponad 13 mld euro, oraz Hiszpania, gdzie wyeksportowano towary o wartości ponad 7 mld euro.

Głównymi kierunkami eksportu z Polski, poza Europą, były Azja, gdzie w 2021 roku wyeksportowano towary o wartości bliskiej 15 mld euro, i Ameryka Północna, gdzie wartość eksportu przekroczyła nieznacznie 11 mld euro. W Azji wyróżnić należy dwóch głównych odbiorców polskich towarów – Chiny oraz Turcję, a także kilku mniejszych, takich jak Arabia Saudyjska, Kazachstan, Izrael, Korea Południowa, Japonia, Zjednoczone Emiraty Arabskie i Indie. Za oceanem najważniejszą rolę odgrywają Stany Zjednoczone, gdzie trafiło prawie 3/4 eksportu do Ameryki Północnej. Pozostałe kontynenty są znacznie mniejszymi odbiorcami polskich towarów i usług. Niemniej jednak, do Afryki łącznie wyeksportowano prawie 3,4 mld euro. Najważniejszymi dla Polski państwami na tym kontynencie są RPA, Algieria, Maroko oraz Egipt. Do Australii i Oceanii wyeksportowano natomiast towary o łącznej wartości nieco ponad 1,4 mld euro, z czego 70% trafiło do Australii. Na kontynencie południowoamerykańskim jedynym istotnym partnerem w zakresie eksportu jest Brazylia. Na każdym kontynencie dynamika eksportu wzrosła względem 2020 roku.

Eksport z województwa małopolskiego był w głównej mierze kierowany do krajów bliskich geograficznie. Eksport do Europy stanowił prawie 90% całkowitej wartości eksportu z województwa. Podobnie jak w przypadku Polski, najważniejszymi regionami wewnątrz Europy była Europa Zachodnia, a następnie Europa Wschodnia. Wśród krajów Europy Zachodniej najważniejszym partnerem są, tak jak w przypadku statystyk dotyczących eksportu z całej Polski, Niemcy. W porównaniu do eksportu krajowego, w przypadku Małopolski zaznacza się duże znaczenie południowych sąsiadów – Czech (1065 mln euro; 2. miejsce w Europie) i Słowacji (633 mln euro, 4. miejsce w Europie).

Poza Europą eksport z Małopolski trafiał w głównej mierze do Azji oraz Ameryki Północnej. Największym pozaeuropejskim odbiorcą małopolskich towarów i usług są Stany Zjednoczone, gdzie w 2021 roku trafiły towary i usługi o wartości 390 mln euro (ponad 80% całkowitej wartości eksportu do Ameryki Północnej). Towary i usługi o wartości sięgającej ponad 600 mln euro trafiły z Małopolski do Azji. Na kontynencie tym rozkład wartości eksportu pomiędzy krajami jest bardziej równomierny. Największym odbiorcą były Chiny, które stanowiły 22% eksportu do Azji. Oprócz nich ważnymi partnerami handlowymi były także: Indie, Turcja, Japonia oraz Izrael. W Ameryce Południowej należy podkreślić

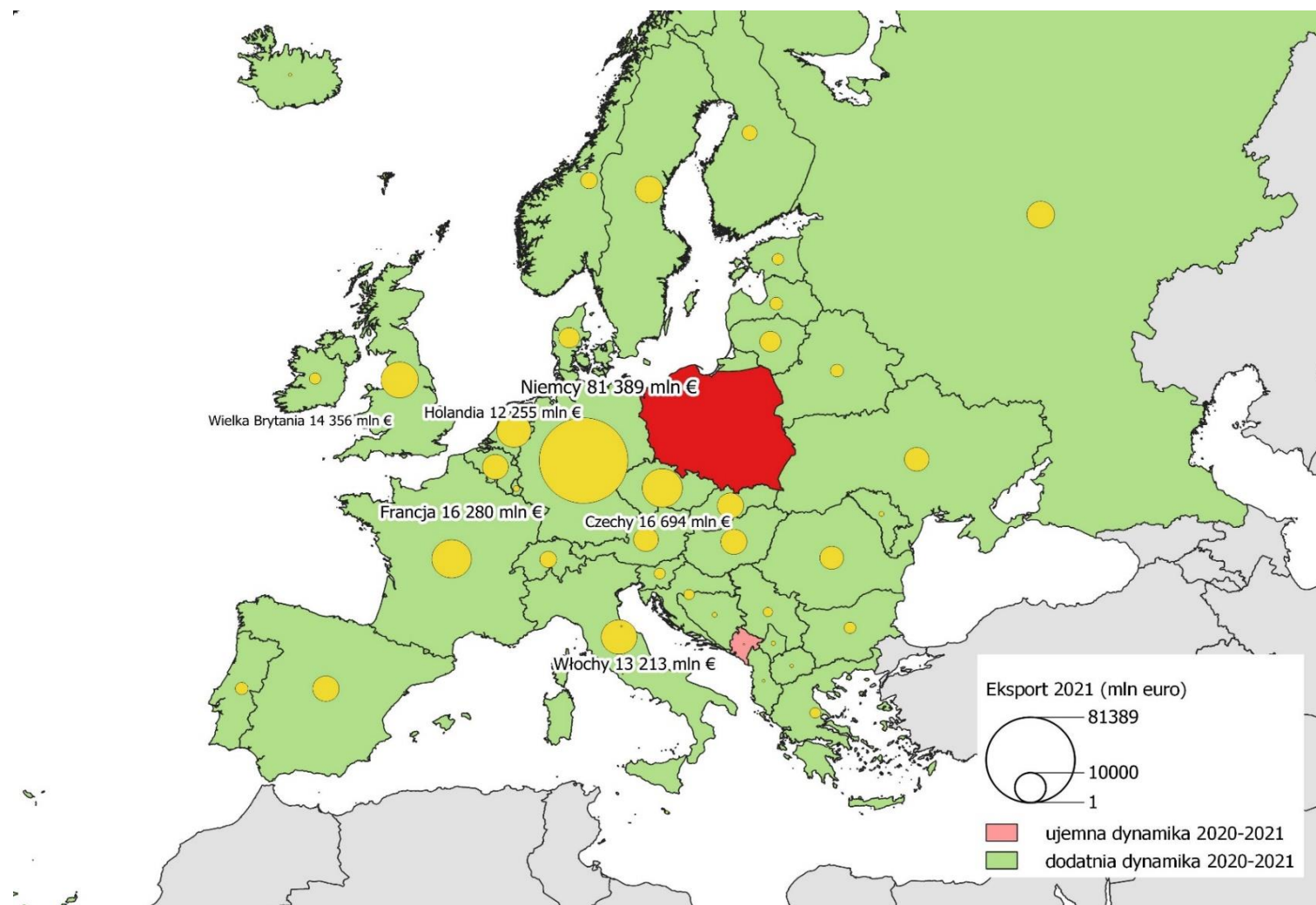
⁷ Odwołując się do kontynentów i regionów posłużono się schematem podziału świata używanym przez ONZ. Nawiązując do niego, w przeprowadzonych obliczeniach dotyczących rozkładu terytorialnego eksportu Rosja została przypisana do Europy, a kraje tzw. Ameryki Centralnej do Ameryki Północnej. W przypadku regionów tzw. kraje bałtyckie zostały zaliczone do Europy Północnej. Schemat regionów świata ONZ dostępny jest na stronie <https://unstats.un.org/unsd/methodology/m49/>.

rolę Brazylii (67 mln euro) oraz Peru (11 mln euro). Do wymienionych krajów trafiło prawie 3/4 całego eksportu do Ameryki Południowej. Eksport o podobnej wartości, tj. 100 mln euro, powędrował do Afryki. Zdecydowanie najistotniejszym partnerem była Republika Południowej Afryki. Spośród kontynentów zdecydowanie najmniejsze znaczenie miał eksport do Australii i Oceanii; zaledwie 32 mln euro. Z czego ponad 80% dotyczyło Australii.

Dynamika eksportu z województwa małopolskiego była o wiele wyższa niż w roku poprzednim. Wartość eksportu w 2021 roku zwiększyła się w ponad 130 krajach i terytoriach, spadła natomiast w 43. W skali Europy dynamika eksportu była dodatnia we wszystkich krajach z wyjątkiem Wielkiej Brytanii i Czarnogóry.

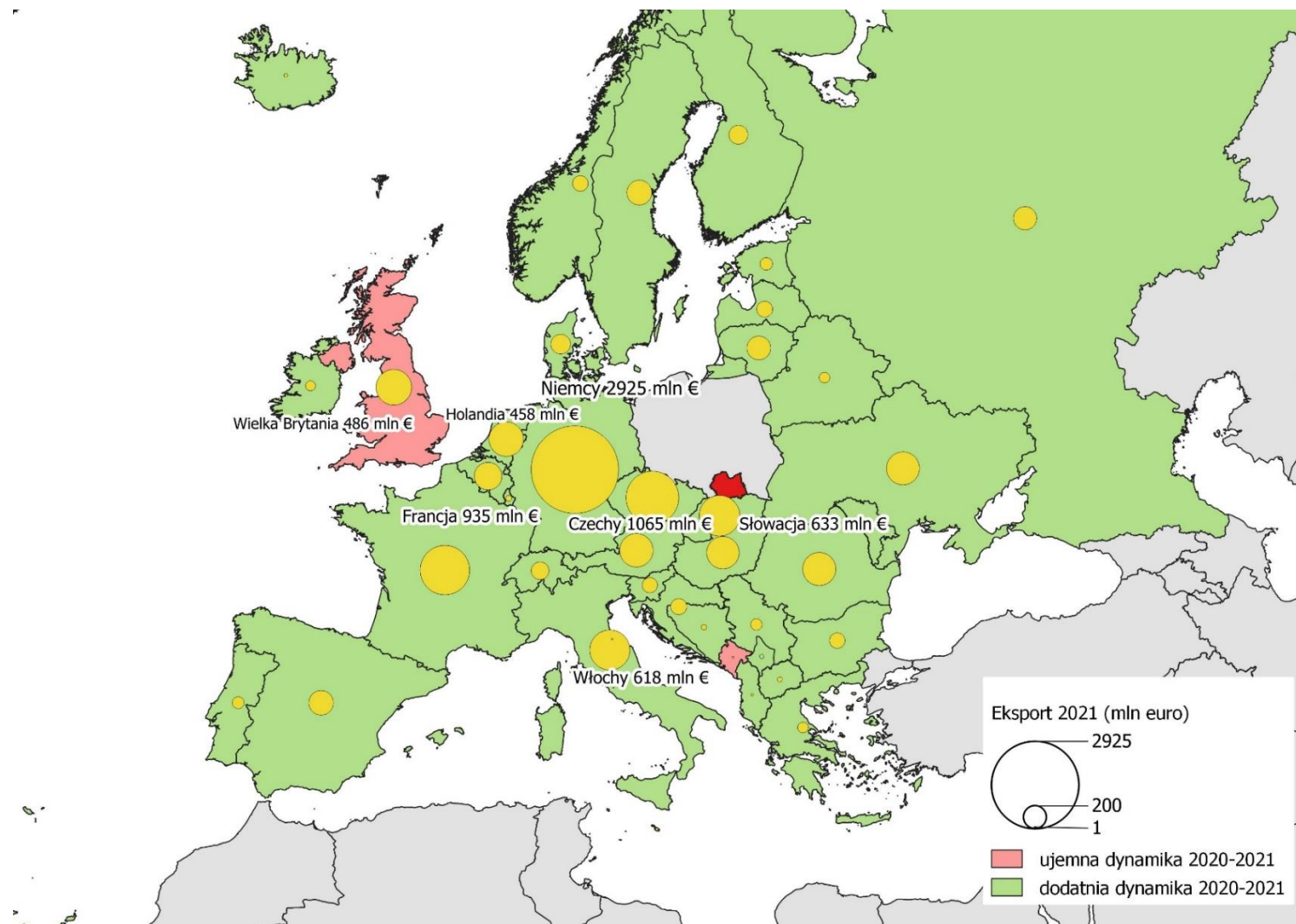

Mapa 2. Wartość eksportu z Polski do krajów Europy w 2021 roku

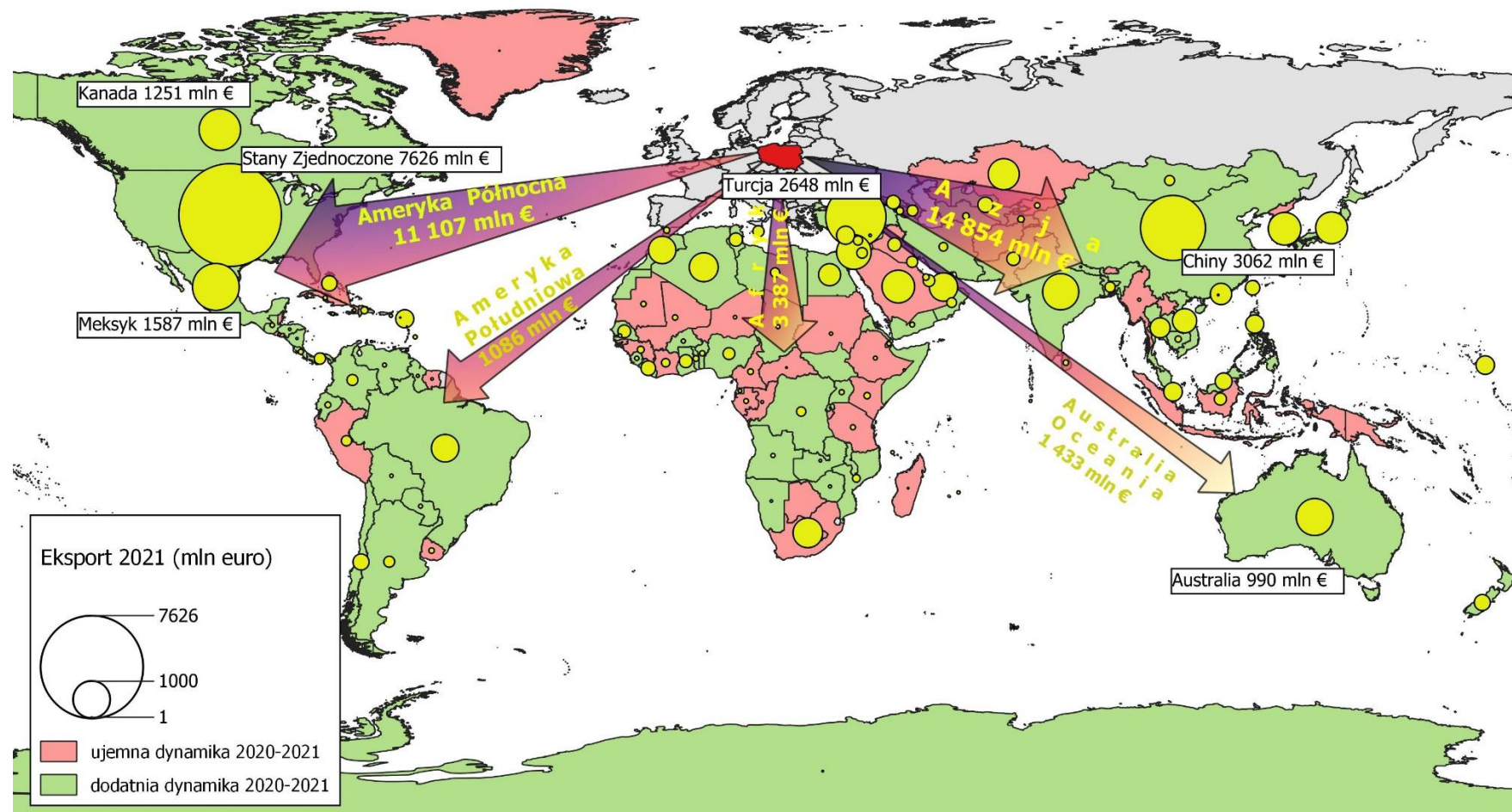
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 3. Wartość eksportu z Małopolski do krajów Europy w 2021 roku

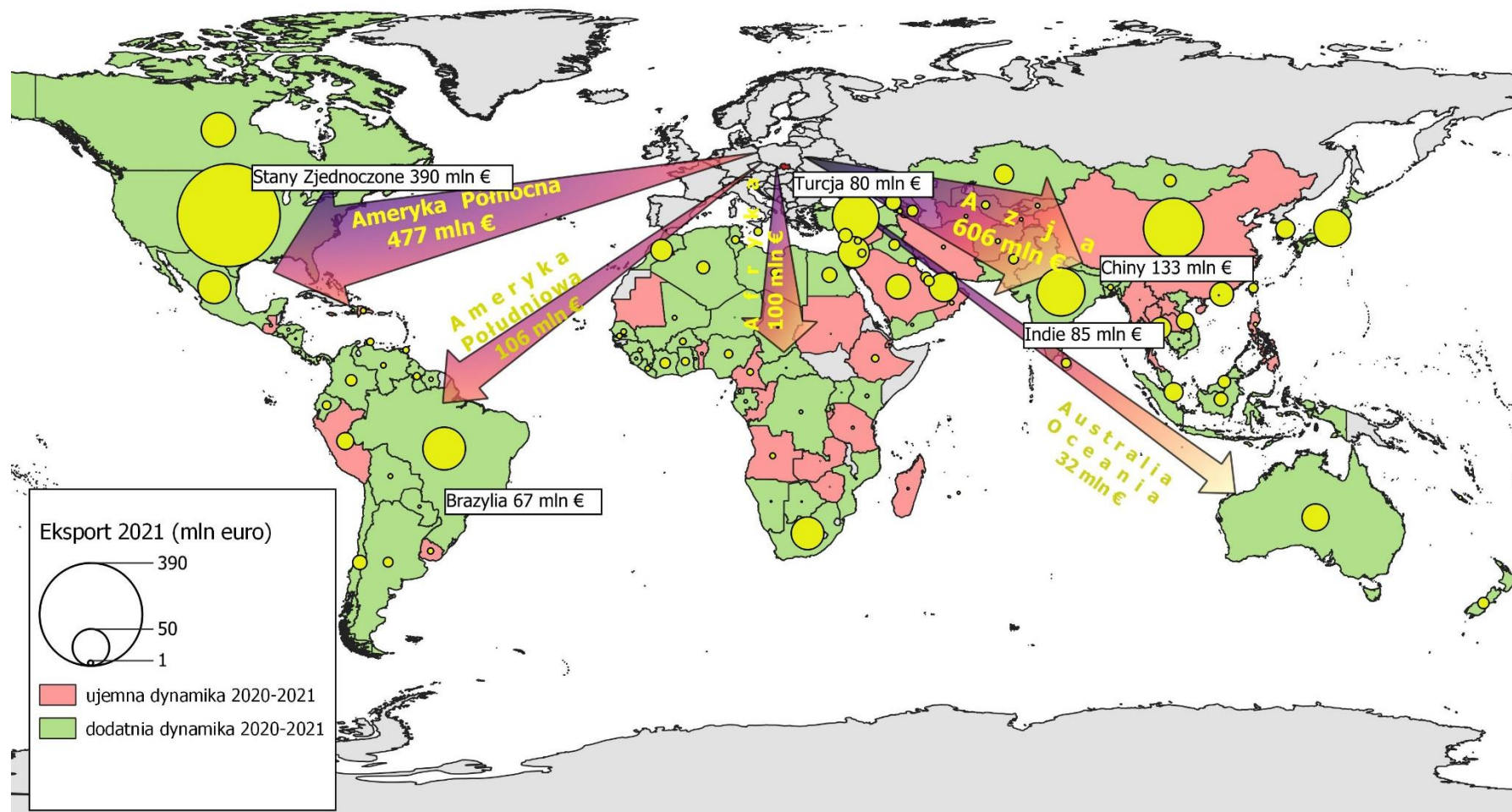
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 4. Wartość eksportu z Polski do krajów pozaeuropejskich w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 5. Wartość eksportu z Małopolski do krajów pozaeuropejskich w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

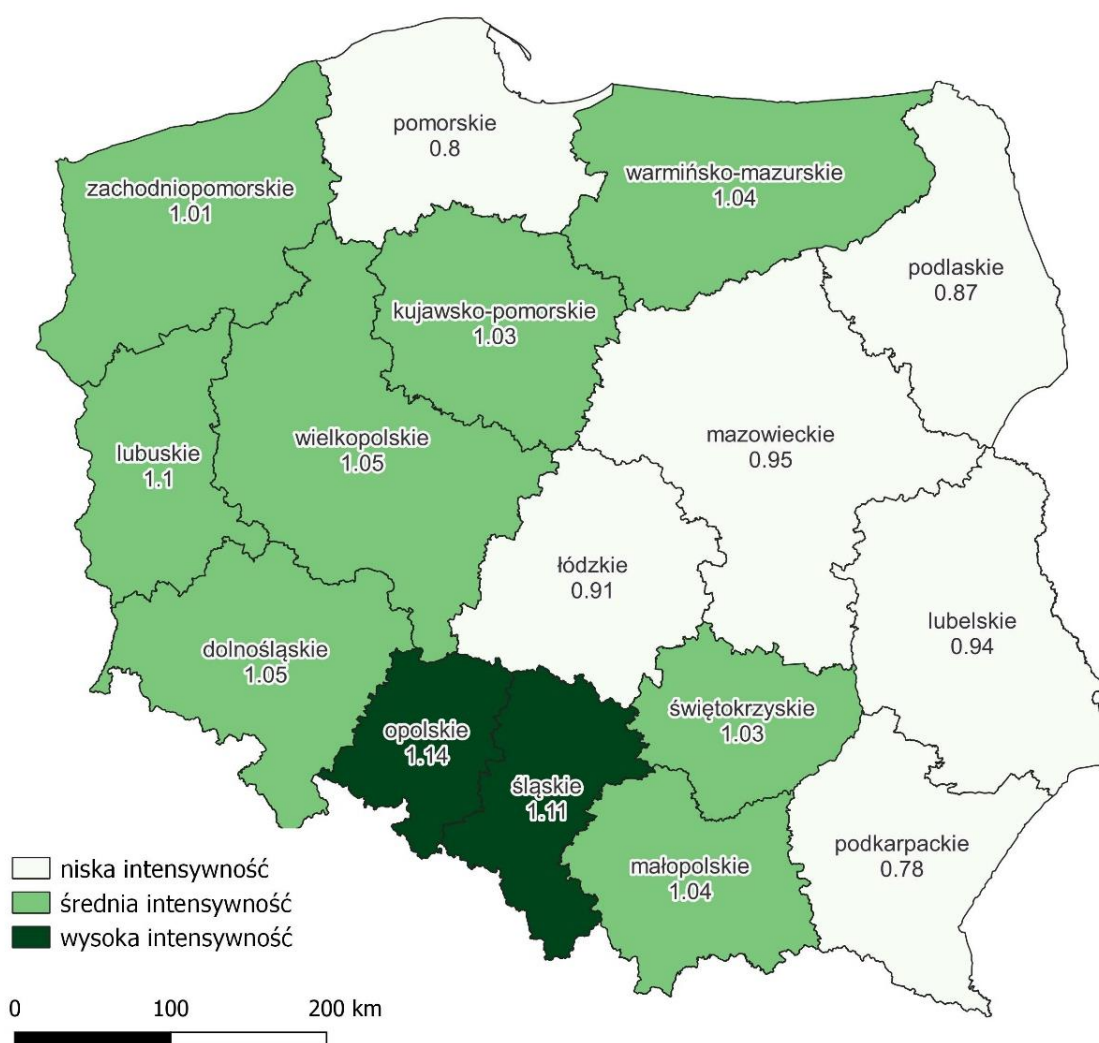
7. INTENSYWNOŚĆ POWIĄZAŃ HANDLOWYCH POLSKICH REGIONÓW

Poszczególne województwa cechuje odmienny charakter gospodarek oraz różna intensywność kontaktów handlowych. Aby zaprezentować to zjawisko, stosuje się wskaźnik intensywności, który jest liczony jako stosunek udziału województwa w eksporcie Polski do konkretnego partnera handlowego oraz do udziału województwa w eksporcie Polski ogółem.

7.1. Unia Europejska – UE27

Jak wynika z wcześniejszych analiz, Europa, w tym przede wszystkim Unia Europejska, jest zdecydowanie najważniejszym obszarem docelowym krajowego eksportu. Wymiana z krajami Unii stanowi podstawową formę handlu dla każdego z regionów, stąd dość niewielkie zróżnicowanie obliczonego wskaźnika. Najsilniejsze relacje z państwami Unii posiadają województwa: opolskie, śląskie oraz lubuskie. Najniższy poziom odnotowano w województwie podkarpackim. Małopolska plasuje się w pierwszej części stawki. Należy zaznaczyć, że w zestawieniu nie uwzględniono Wielkiej Brytanii, w związku jej wyjściem z Unii w 2020 roku.

Mapa 6. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Unii Europejskiej (UE27) w 2021 roku

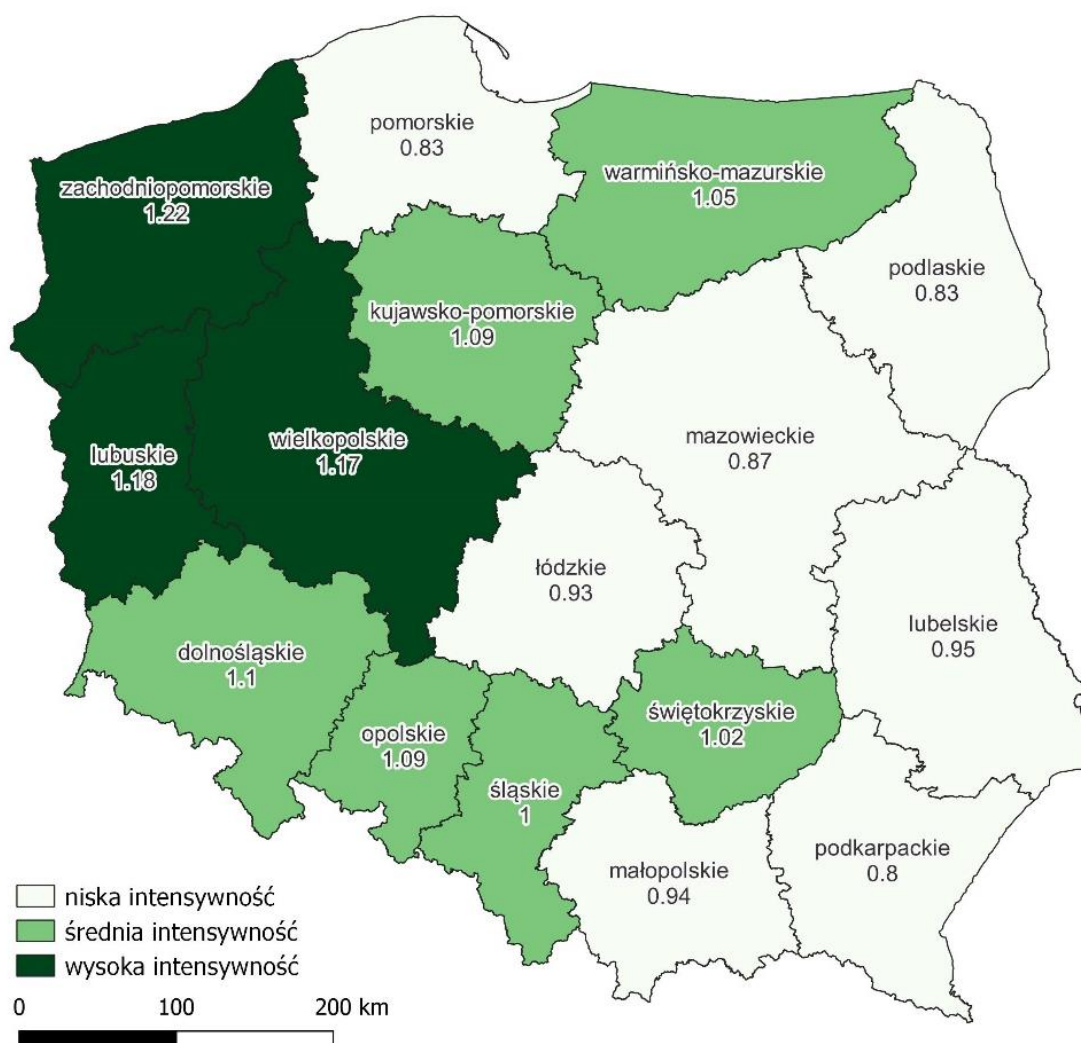

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

7.2. Kraje „starej” Unii Europejskiej – UE14

Wymiana handlowa z krajami tzw. „starej” Unii przypomina z grubsza wymianę w ramach tzw. UE27. Dużo silniej zaznacza się większy udział w tej wymianie województw położonych w zachodniej części kraju. Najsłabsze relacje mają natomiast województwa: podkarpackie, podlaskie oraz pomorskie. Małopolska znalazła się w gronie województw o słabszej intensywności powiązań.

Mapa 7. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do krajów „starej” Unii (UE14) w 2021 roku

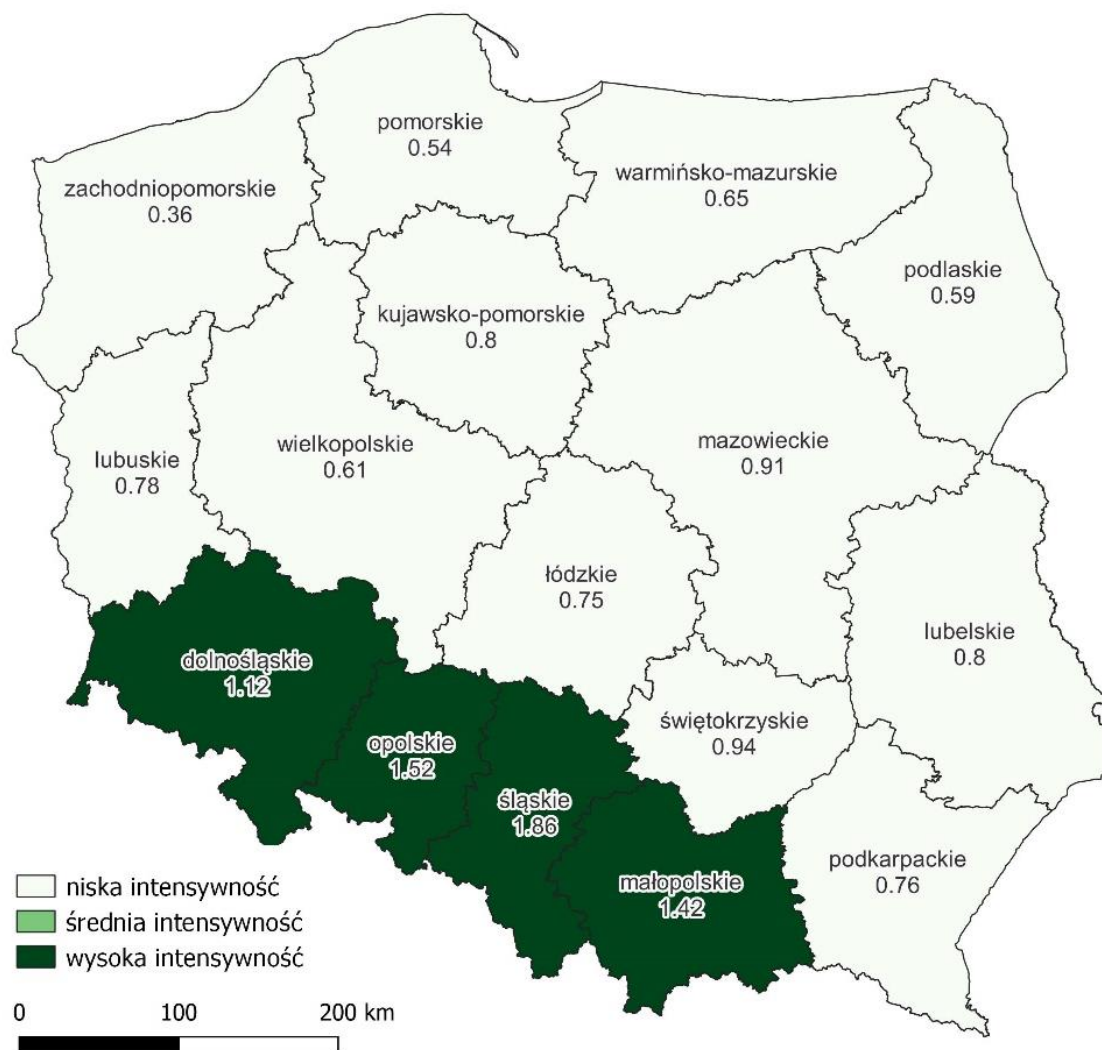

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

7.3. Południowi sąsiedzi – Czechy, Słowacja i Węgry

Wymiana handlowa z państwami Grupy Wyszehradzkiej (tj. Czechami, Słowacją i Węgrami) jest kluczowa dla województw Polski południowej. Z wyjątkiem podkarpackiego, wszystkie województwa graniczne odznaczały się wysoką intensywnością tych powiązań. Wśród nich w największym stopniu zaznaczyło się województwo śląskie. Z kolei najmniejszą intensywnością charakteryzowała się północna część kraju, a zwłaszcza województwo zachodniopomorskie.

Mapa 8. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Czech, Słowacji i Węgier w 2021 roku

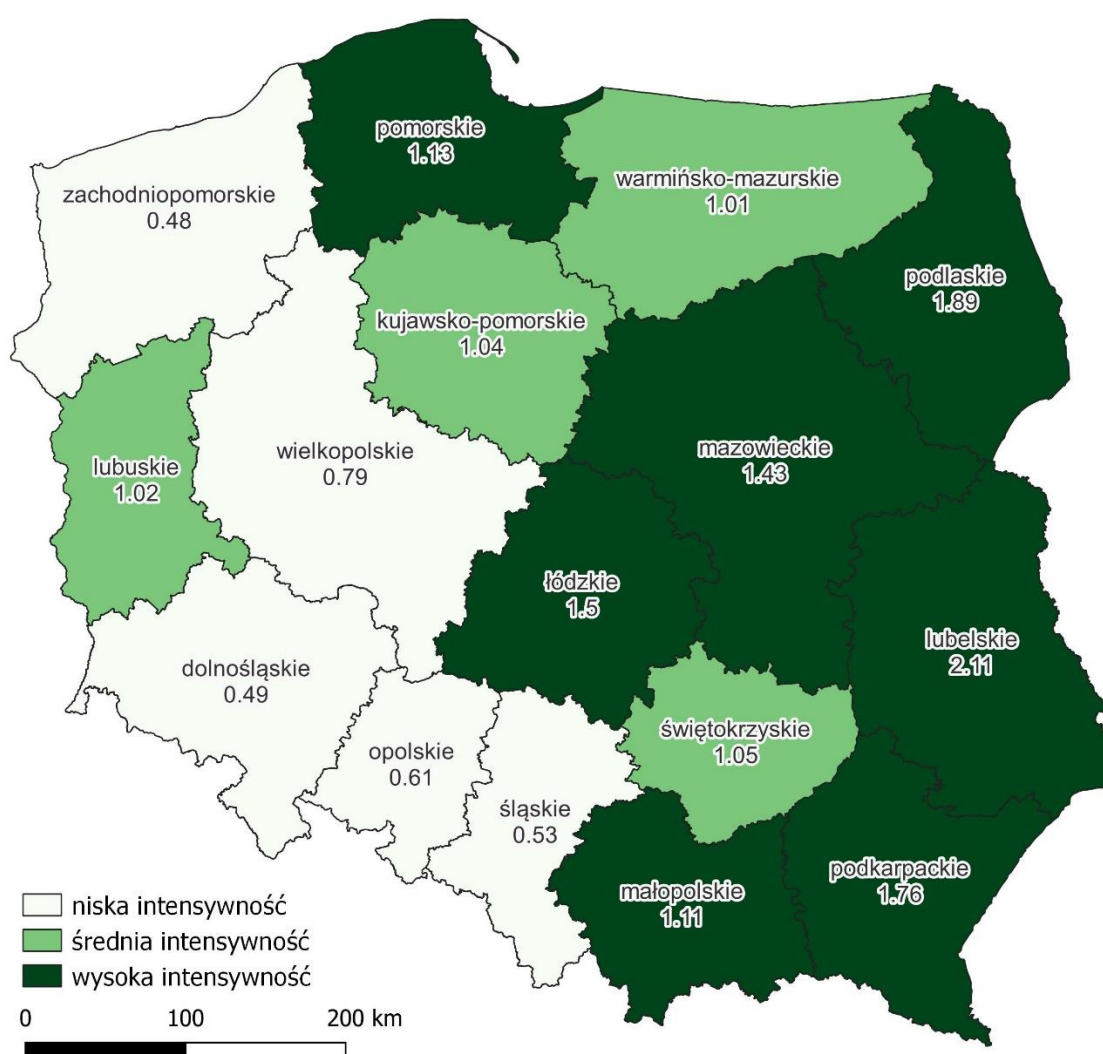

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

7.4. Wschodni sąsiedzi – Białoruś, Rosja, Ukraina

W przypadku intensywności powiązań handlowych ze wschodnimi sąsiadami również można dostrzec regionalne tendencje. Co ciekawe, mapa relacji z Białorusią, Rosją i Ukrainą jest właściwie odwróceniem mapy obrazującej powiązania z krajami „starej” Unii. Największą intensywność powiązań odnotowano w województwach położonych przy wschodniej granicy oraz w województwie łódzkim i mazowieckim. Wewnątrz tej grupy najwyższy poziom wskaźnika cechował województwo lubelskie i podlaskie. W 2021 roku województwo małopolskie znalazło się w gronie województw, które zaznaczyły się wysoką intensywnością. Najslabsze relacje handlowe z omawianą grupą państw cechowały województwa zachodniopomorskie i dolnośląskie.

Mapa 9. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Białorusi, Rosji i Ukrainy w 2021 roku

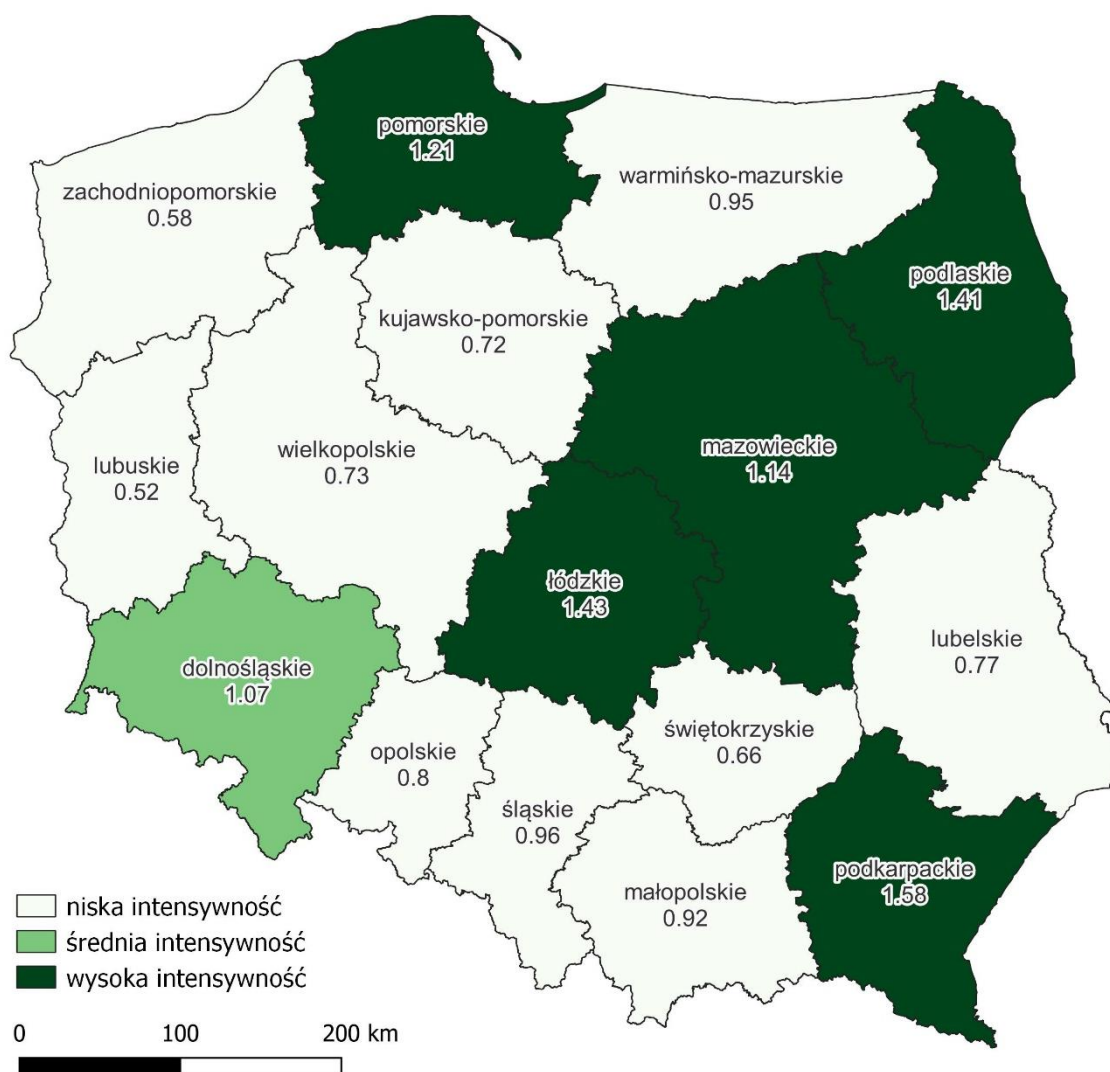

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

7.5. Azja

Intensywność wymiany handlowej z krajami azjatyckimi cechuje nieco inne zróżnicowanie regionalne niż we wcześniej opisywanych kierunkach. Na tle kraju można wyróżnić 5 województw. Najwyższy wskaźnik uzyskały województwa: podkarpackie, podlaskie i łódzkie. Małopolska znalazła się, razem z 9 innymi regionami, w grupie województw o niskiej intensywności powiązań handlowych z Azją.

Mapa 10. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Azji w 2021 roku

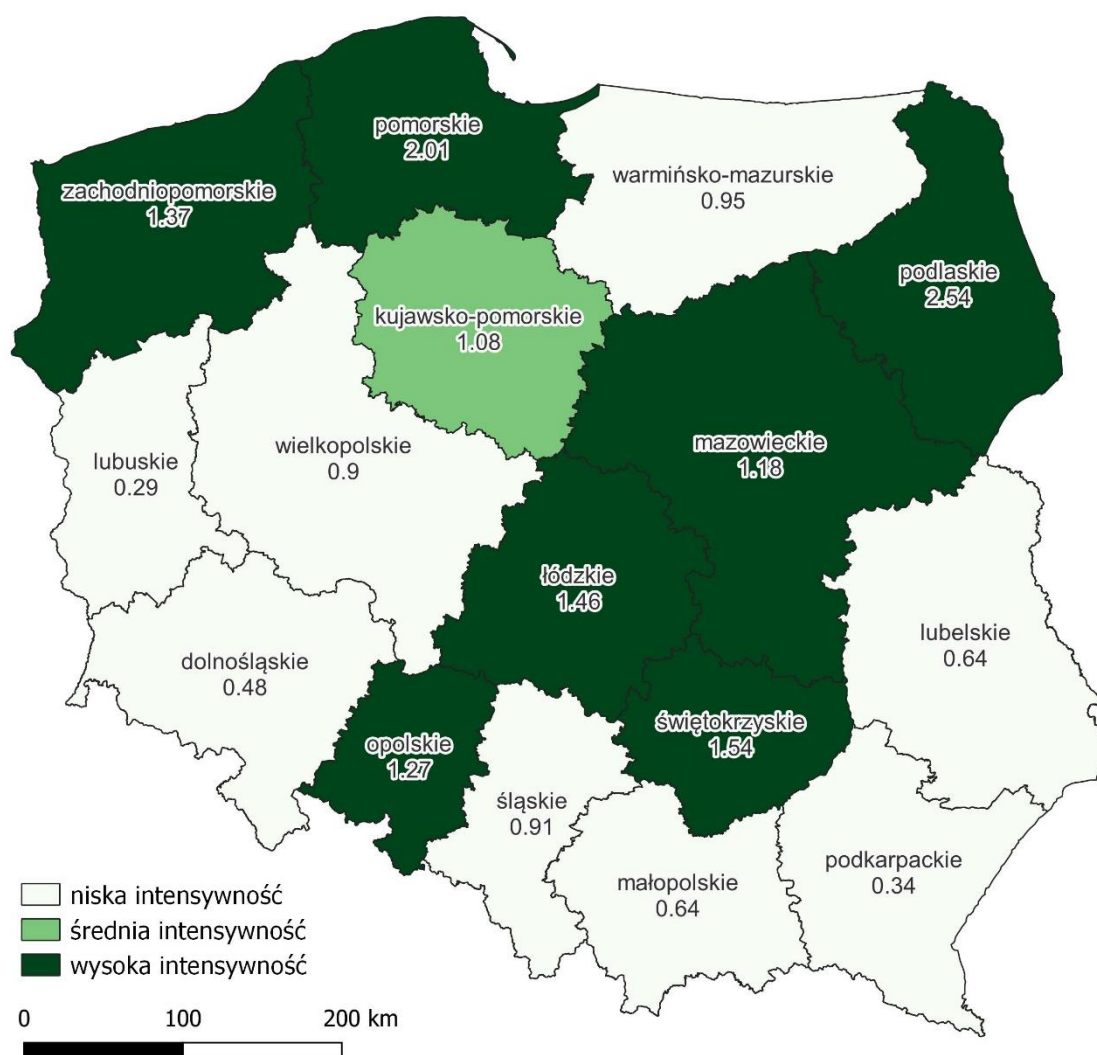

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

7.6. Afryka

Handel z Afryką nie wykazuje szczególnej koncentracji przestrzennej. Bardzo wysoką intensywność odnotowano w województwie podlaskim (wskaźnik osiągnął poziom 2,54) oraz pomorskim (2,01). Oprócz nich wysoką intensywnością odznaczyły się także województwa: świętokrzyskie, łódzkie, zachodniopomorskie oraz opolskie. Województwo małopolskie cechowało się niską intensywnością powiązań handlowych z Afryką. Niższy wskaźnik odnotowano jedynie w województwach: podkarpackim, dolnośląskim i lubuskim. Należy jednak pamiętać, że w skali kraju eksport do Afryki nie stanowił dużej wartości, toteż jeżeli któryś z regionów osiągnął wartość eksportu na nieco wyższym poziomie niż inny, to różnica ta bardzo wyraźnie zaznaczyła się we wskaźniku intensywności.

Mapa 11. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Afryki w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

8. KIERUNKI IMPORTU

8.1. Wartość importu z najważniejszych krajów–partnerów handlowych

Podobnie jak w przypadku eksportu, najważniejszym partnerem w zakresie importu pozostały Niemcy. W 2021 roku sprowadzono stamtąd towary i usługi o łącznej wartości ponad 73 mld euro, co stanowi 26,1% całego importu Polski. Drugim najważniejszym eksporterem do Polski są Chiny, od których w 2021 roku zaimportowano towary i usługi o wartości ponad 28 mld euro. Import z tego kraju względem 2020 roku wzrósł aż o 1/3. Wartość importu przekraczającą 10 mld euro w 2021 roku odnotowano jeszcze w: Holandii, Rosji, Włoszech, Francji, Belgii oraz w Czechach. Jedynym państwem w zestawieniu 25 największych eksporterów do Polski, które odnotowało spadek względem 2020 roku była Wielka Brytania (-22%). Natomiast największy wzrost importu odnotowano dla Egiptu (81%), Rosji (61%), Ukrainy (58%) oraz Indii (56%).

Tabela 8. Wartość importu do Polski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)

Lp.	Kraj	2020	2021	Udział w 2021 (%)	Dynamika 2020/2021 (%)
1	Niemcy	60264,3	73616,1	26,1	22,2
2	Chiny	21330,5	28361,0	10,1	33,0
3	Holandia	13443,8	18006,0	6,4	33,9
4	Rosja	10585,1	17047,8	6,1	61,1
5	Włochy	10916,9	13801,8	4,9	26,4
6	Francja	8323,9	10729,2	3,8	28,9
7	Belgia	8148,9	10582,4	3,8	29,9
8	Czechy	8345,9	10331,1	3,7	23,8
9	Słowacja	5294,0	6735,8	2,4	27,2
10	Hiszpania	5326,0	6540,6	2,3	22,8
11	Austria	5102,9	6027,6	2,1	18,1
12	Szwecja	4501,9	5881,1	2,1	30,6
13	Republika Korei	4330,0	5289,3	1,9	22,2
14	Stany Zjednoczone	4274,4	5069,7	1,8	18,6
15	Węgry	3954,8	4791,4	1,7	21,2
16	Ukraina	2657,8	4194,7	1,5	57,8
17	Wielka Brytania	5130,5	4000,5	1,4	-22,0
18	Turcja	2545,0	3599,1	1,3	41,4
19	Dania	2940,7	3229,6	1,1	9,8
20	Rumunia	1977,4	2585,3	0,9	30,7
21	Hongkong	1923,6	2189,4	0,8	13,8
22	Litwa	1474,2	2161,3	0,8	46,6
23	Indie	1357,2	2114,4	0,8	55,8
24	Egipt	1133,7	2055,1	0,7	81,3
25	Japonia	1842,8	2035,2	0,7	10,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Dla województwa małopolskiego największa wartość importu pochodziła z Niemiec. W 2021 roku łączna suma wyniosła ponad 3,3 mld euro, co stanowi blisko 1/4 całej wartości importu. Względem poprzedniego roku wartość importu z tego kraju wzrosła o 36%. W porównaniu do struktury importu w skali krajowej w Małopolsce zdecydowanie większe znaczenie miała Słowacja, której udział był ponad dwa razy większy niż dla Polski. Analogicznie jak w przypadku kraju, najważniejszym pozaeuropejskim partnerem importowym były Chiny. Import z tego kraju wzrósł względem poprzedniego roku o prawie 40%. Z czołowych państw eksportujących towary i usługi do Małopolski największy wzrost odnotowano dla: Szwecji (85%), Ukrainy (68%), Czech (60%), Malezji (58%) oraz Serbii (57%). Najniższy dotyczył Wielkiej Brytanii (niepełna 6%).

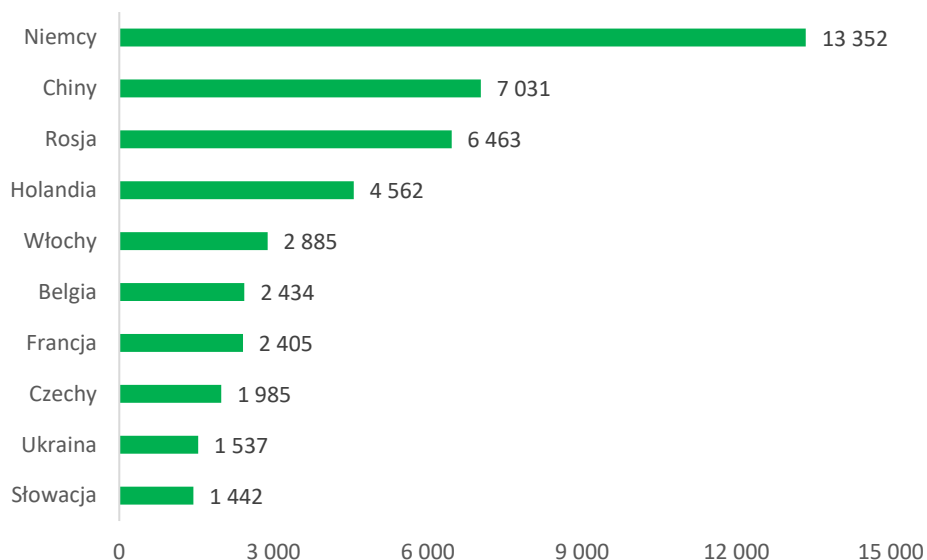
Tabela 9. Wartość importu do Małopolski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)

Lp.	Kraj	2020	2021	Udział w 2021 (%)	Dynamika 2020/2021 (%)
1	Niemcy	2454,6	3340,6	24,6	36,1
2	Chiny	1029,3	1427,3	10,5	38,7
3	Holandia	690,3	1051,7	7,7	52,3
4	Włochy	693,9	899,7	6,6	29,7
5	Słowacja	487,3	678,7	5,0	39,3
6	Rosja	428,9	641,0	4,7	49,5
7	Czechy	371,1	595,3	4,4	60,4
8	Francja	425,0	540,8	4,0	27,2
9	Belgia	381,4	459,1	3,4	20,4
10	Austria	276,2	396,1	2,9	43,4
11	Hiszpania	309,6	367,7	2,7	18,8
12	Szwecja	191,0	353,5	2,6	85,1
13	Turcja	160,7	235,8	1,7	46,7
14	Węgry	164,2	229,2	1,7	39,6
15	Rumunia	209,2	225,8	1,7	7,9
16	Ukraina	120,9	202,8	1,5	67,8
17	Wielka Brytania	149,2	157,9	1,2	5,8
18	Stany Zjednoczone	104,1	119,0	0,9	14,3
19	Bangladesz	87,9	110,5	0,8	25,7
20	Malezja	69,8	110,3	0,8	58,0
21	Finlandia	89,0	97,0	0,7	8,9
22	Serbia	57,5	90,4	0,7	57,2
23	Hongkong	65,1	87,6	0,6	34,5
24	Indie	61,1	79,8	0,6	30,7
25	Litwa	56,2	66,7	0,5	18,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Analizując wzrost wartości importu z poszczególnych krajów, w 2021 roku na pierwszym miejscu uplasowały się Niemcy z przyrostem na poziomie ponad 13 mld euro. Za nimi znalazły się Chiny oraz Rosja z przyrostem ponad 5 mld euro.

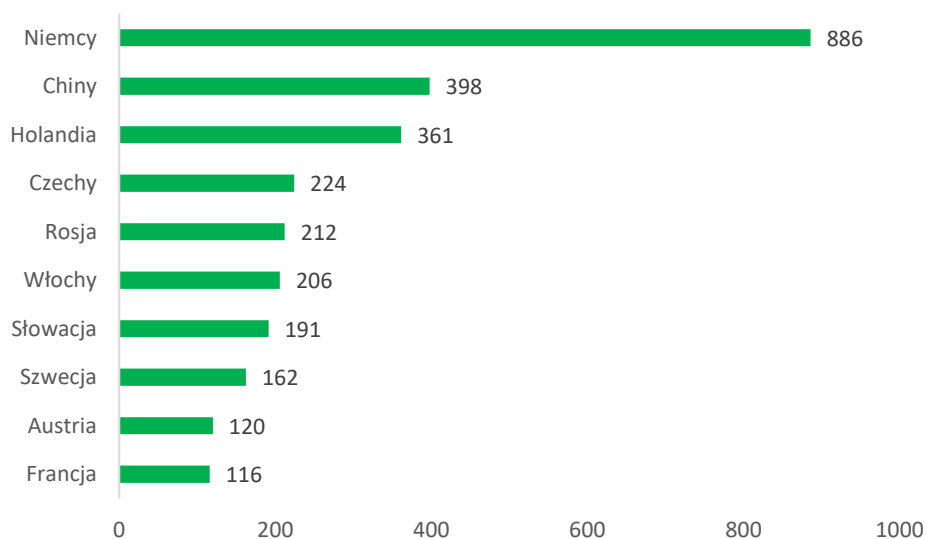
Wykres 24. Największe roczne wzrosty wartości importu do Polski w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Podobnie jak w skali kraju, w Małopolsce w 2021 roku największy wzrost importu odnotowano z Niemiec (886 mln euro). Przyrost pozostałych państw był już znacznie mniejszy. Podium uzupełniły Chiny oraz Holandia. Wartość ponad 200 mln euro przekroczyły jeszcze Czechy, Rosja oraz Włochy.

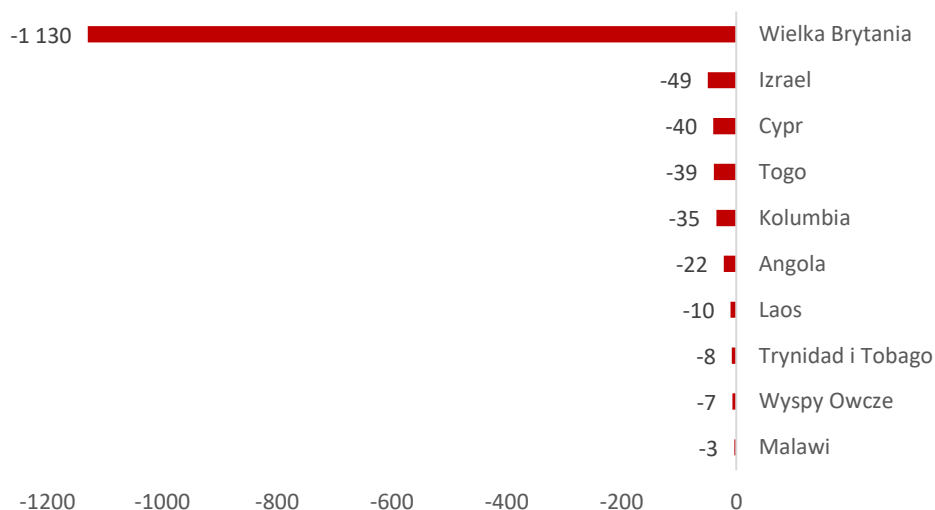
Wykres 25. Największe roczne wzrosty wartości importu do Małopolski w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Największy bezwzględny spadek wartości importu, względem roku poprzedniego, dotyczył Wielkiej Brytanii. Jest to nierozłącznie związane z wyjściem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. Wartość importu spadła o ponad miliard euro. W porównaniu ze Zjednoczonym Królestwem spadek pozostałych państw był niewielki, wynoszący niespełna 50 mln euro. Dotyczył on takich państw jak: Izrael, Cypr, Togo czy Kolumbia.

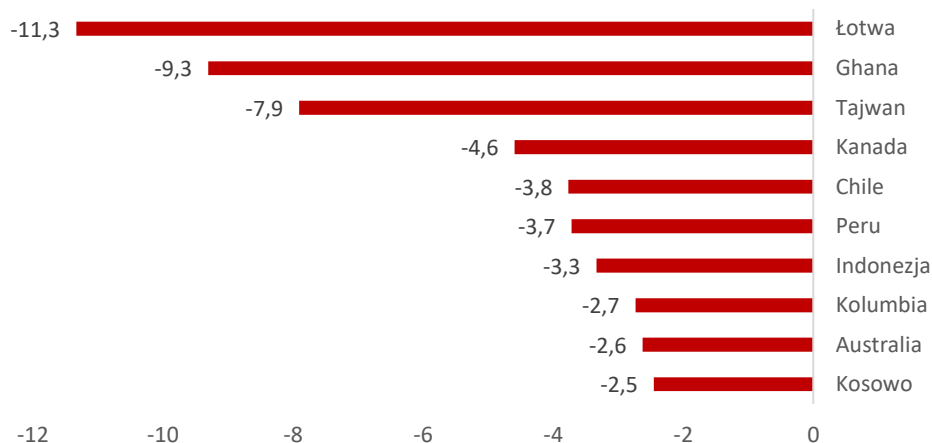
Wykres 26. Największe spadki wartości importu do Polski w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W przypadku Małopolski żadne z państw nie odbiega znacząco spadkiem importu od reszty. W pierwszej „trójce” krajów znalazły się: Łotwa (-11 mln euro), Ghana (-9 mln euro) i Tajwan (-8 mln euro). Można zauważyć, że wśród państw w zestawieniu nie występuje koncentracja przestrzenna. Są to kraje pochodzące z każdego kontynentu.

Wykres 27. Największe spadki wartości importu do Małopolski w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

8.2. Rozkład terytorialny importu⁸

Największa część importu trafiła do Polski z Europy (77%). Łączna wartość importowanych towarów i usług z tego kontynentu wyniosła blisko 216 mld euro. Ponad połowę tej wartości stanowił import z krajów tzw. Europy Zachodniej, w tym głównie z Niemiec, skąd pochodziło 34% importu z całej Europy. Drugim w kolejności ważności kierunkiem jest Europa Wschodnia. Tu w 2021 roku dominującą rolę odgrywała Rosja (17 mld euro) oraz Czechy (10,3 mld euro). W przypadku Europy Południowej najważniejszy ośrodek stanowiły Włochy, skąd zaimportowano 13,8 mld euro. Struktura importu z Europy Północnej była zbliżona pomiędzy poszczególnymi krajami.

W skali świata oprócz Europy zdecydowanie najważniejszym kierunkiem importu była Azja, skąd w 2021 roku zakupiono towary i usługi o łącznej wartości ponad 52 mld euro. Ponad połowę azjatyckiego eksportu do Polski trafiało z Chin. Drugim najważniejszym partnerem na tym kontynencie była Korea Południowa, która wyeksportowała w omawianym roku do Polski towary o wartości ponad 5,3 mld euro. Niewiele mniejszą wartość towarów do Polski wyeksportowały Stany Zjednoczone (5,1 mld euro), kraj, który odpowiadał za ponad 80% eksportu z Ameryki Północnej do Polski. Spoza Europy, na trzecim miejscu wśród kontynentów znalazła się Afryka, skąd wartość importu wyniosła ponad 4 mld euro. Liderem pozostał Egipt, z którego zaimportowano towary na kwotę ponad 2 mld euro. Nieco mniejsze znaczenie miał import z Ameryki Południowej (2,2 mld euro). Najważniejszymi partnerami były dwa największe kraje – Brazylia i Argentyna. Stosunkowo niewielkie znaczenie miał import z Australii i Oceanii – łączna wartość zaimportowanych towarów wyniosła 735 mln euro.

W przypadku Małopolski import z Europy odpowiada za 80% (a więc o 3 p.p. więcej niż w przypadku statystyk dotyczących całego kraju). Import ze starego kontynentu do Małopolski miał w 2020 roku łączną wartość ponad 10,8 mld euro. Ponownie kluczowym regionem była Europa Zachodnia. Najważniejszym partnerem pozostały Niemcy, skąd pochodziło 31% importu z całej Europy. Ważną rolę odgrywają również kraje regionu Europy Wschodniej, szczególnie nasi południowi sąsiedzi oraz Rosja.

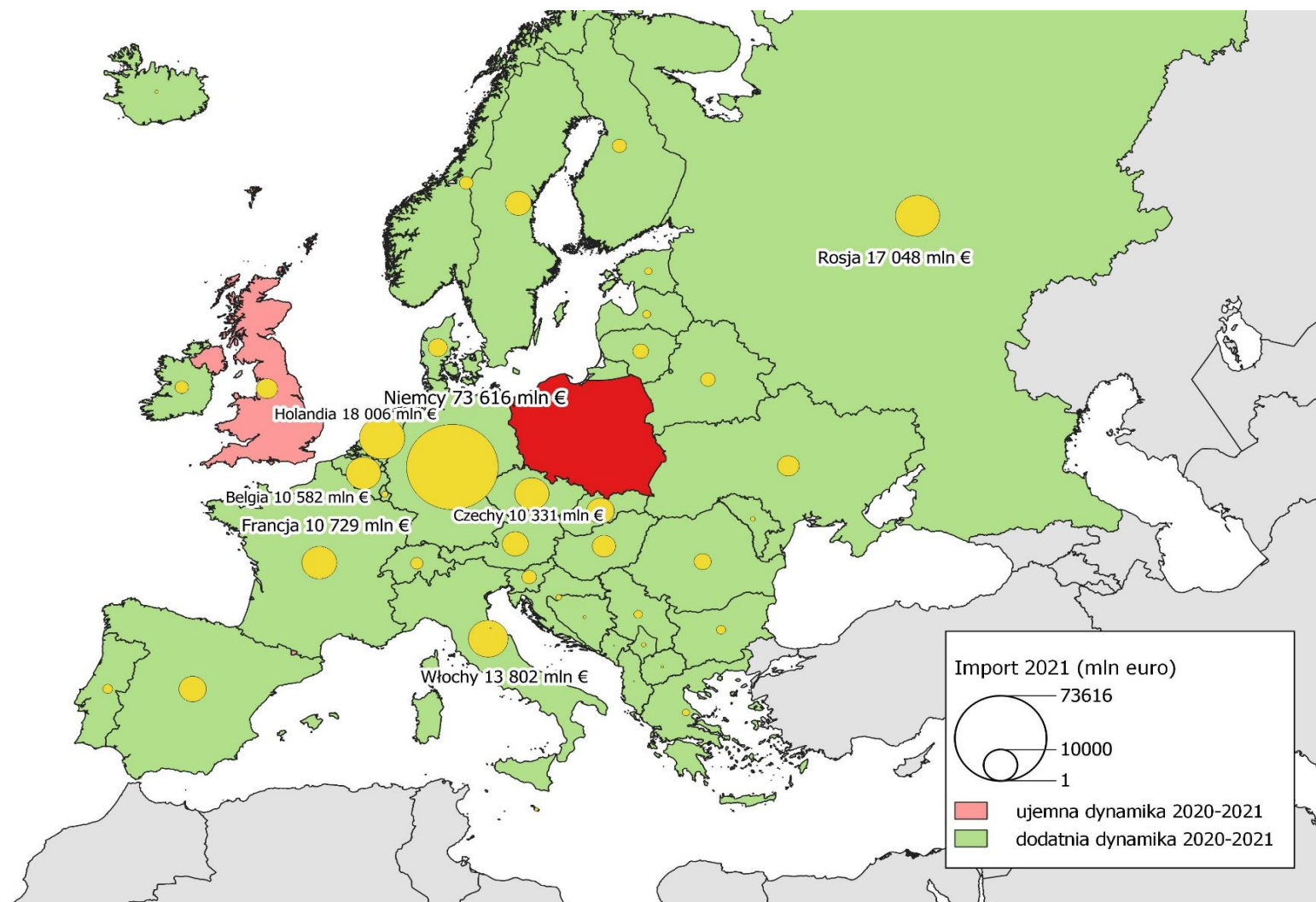
⁸ Odwołując się do kontynentów i regionów posłużono się schematem podziału świata używanym przez ONZ. Nawiązując do niego, w przeprowadzonych obliczeniach dotyczących rozkładu terytorialnego eksportu Rosja została przypisana do Europy, a kraje tzw. Ameryki Centralnej do Ameryki Północnej. W przypadku regionów tzw. kraje bałtyckie zostały zaliczone do Europy Północnej. Schemat regionów świata ONZ dostępny jest na stronie <https://unstats.un.org/unsd/methodology/m49/>.

W przypadku Europy Południowej warto wspomnieć o Włoszech, skąd importowano towary o wartości 900 mln euro. W przypadku państw Europy Północnej wartości te były już znacznie niższe.

Spośród państw pozaeuropejskich najwięcej w Małopolsce importowano z Azji. Na kontynencie tym najważniejszym partnerem były Chiny, które wyeksportowały w 2021 roku towary o wartości ponad 1,4 mld euro, co odpowiadało za prawie 60% eksportu z Azji. Oprócz nich wartość importu przekraczającą 100 mln euro osiągnęły jeszcze takie kraje jak: Turcja (236 mln euro), Bangladesz i Malezja (po 110 mln euro). Na półkuli zachodniej zdecydowanie najważniejszym partnerem handlowym były USA (import o wartości 119 mln euro). W Ameryce Południowej największy udział, pomimo spadku, wciąż miała Kolumbia (39 mln euro). W Afryce natomiast dominował Egipt (30% importu z kontynentu).

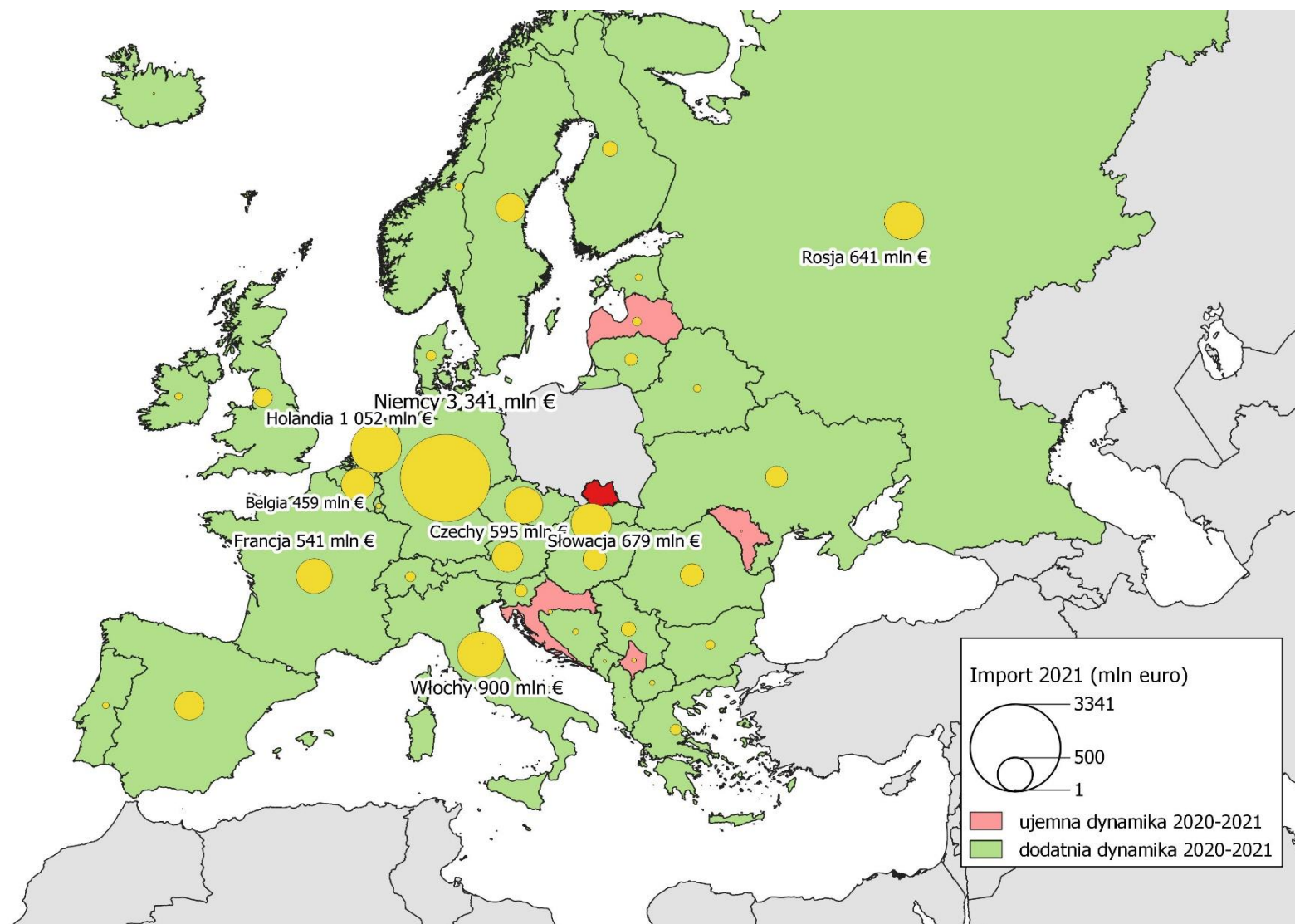

Mapa 12. Wartość importu do Polski z krajów Europy w 2021 roku

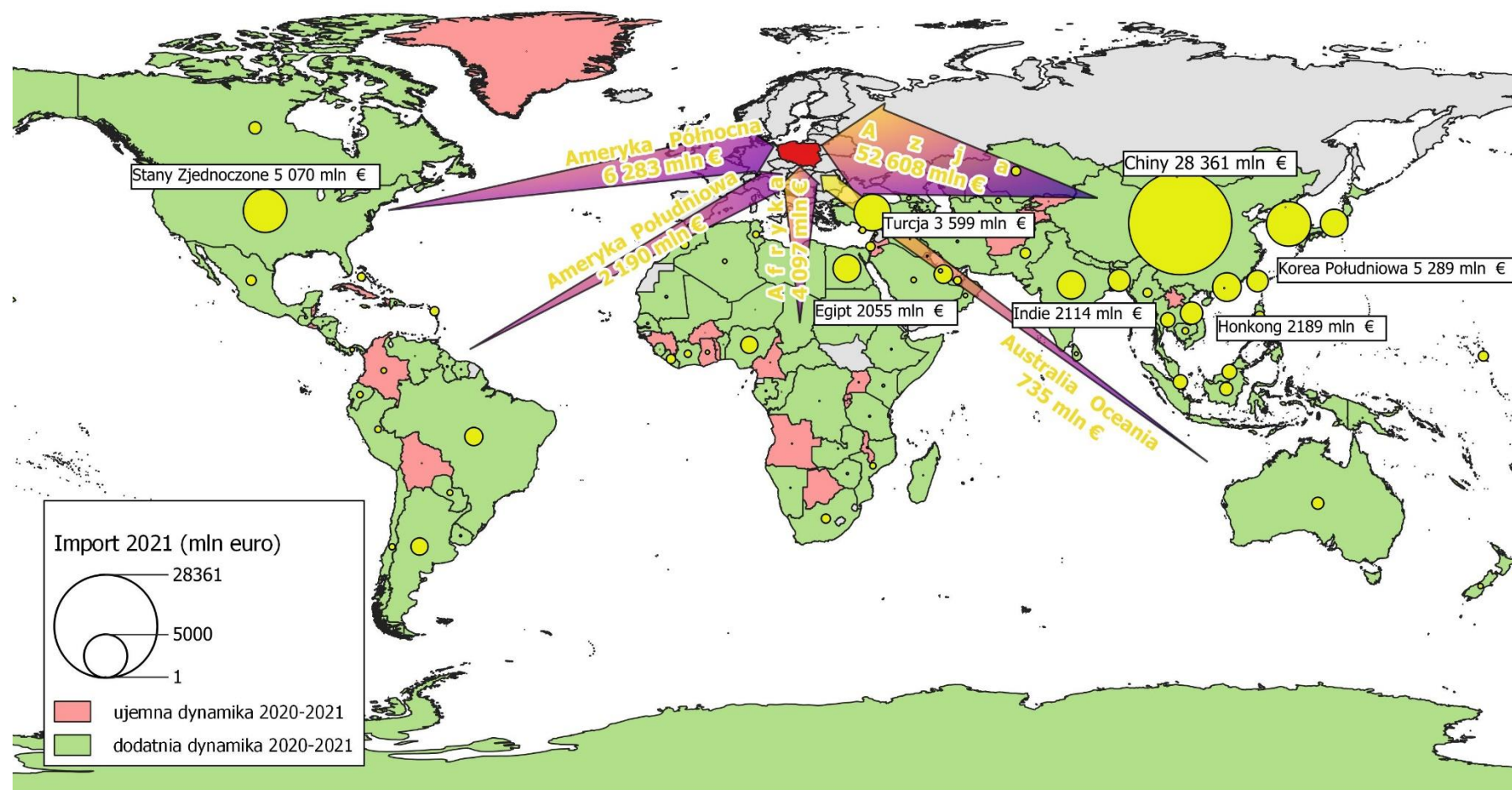
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 13. Wartość importu do Małopolski z krajów Europy w 2021 roku

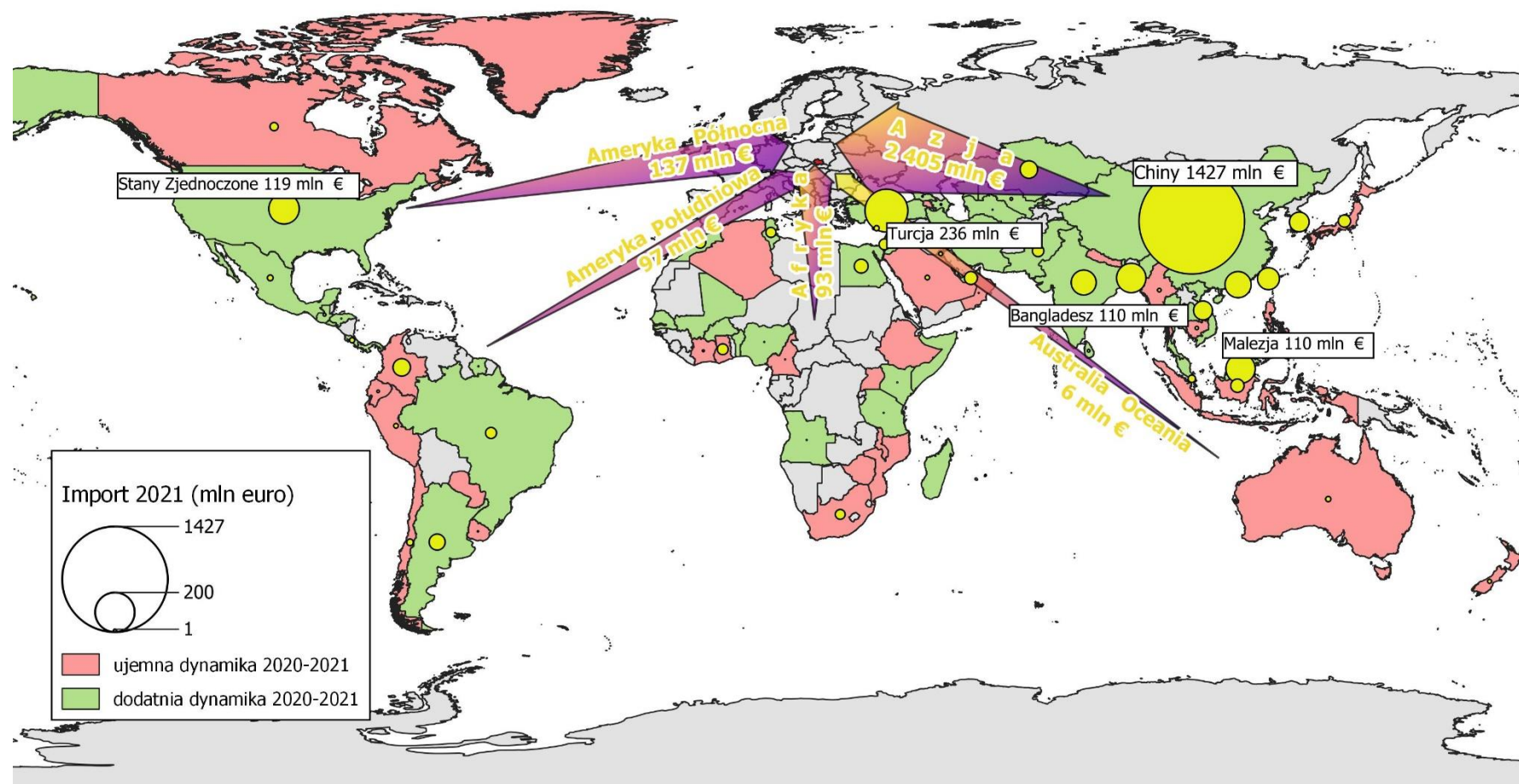
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 14. Wartość importu do Polski z krajów pozaeuropejskich w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 15. Wartość importu do Małopolski z krajów pozaeuropejskich w 2021 roku

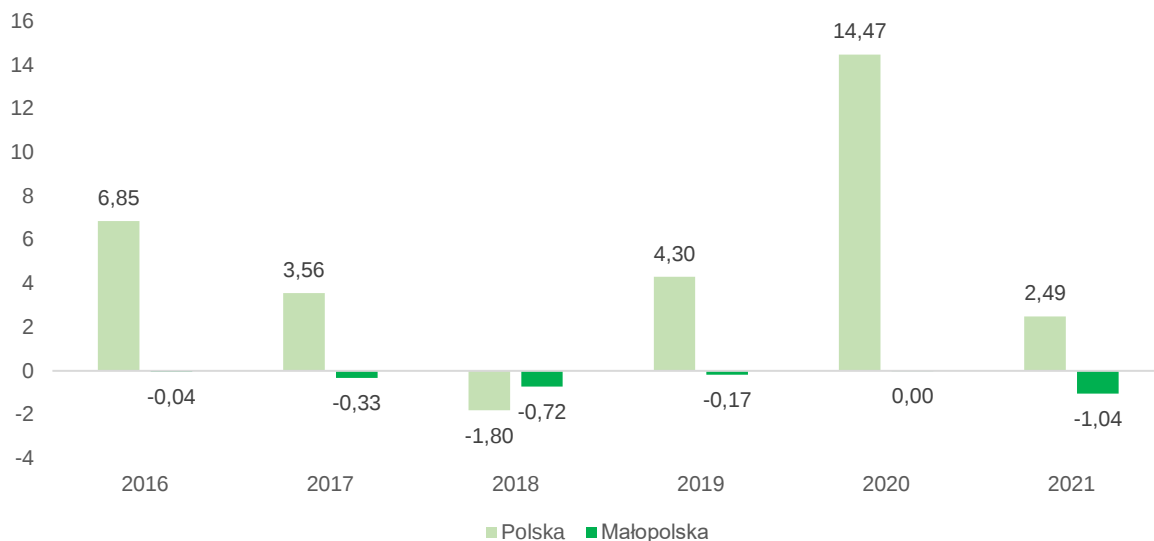

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

9. SALDO HANDLU ZAGRANICZNEGO

Rok 2021 przyniósł znaczne odbicie po pandemicznym 2020 roku. Znacząco wzrósł zarówno eksport, jak i import. Zauważalne zmiany są również w relacji eksportu do importu. W przypadku Polski, w porównaniu do 2020 roku dysproporcje pomiędzy eksportem i importem zmalały do 2,5 mld, wciąż z przewagą eksportu. W Małopolsce od lat dominuje import. W 2021 roku różnica na korzyść importu była najwyższa od lat i wyniosła ponad 1 mld euro.

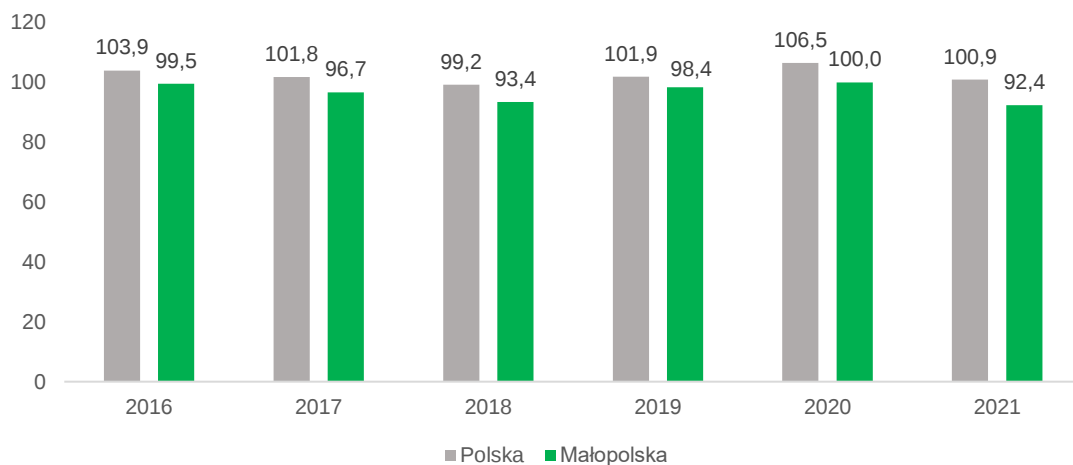
Wykres 28. Saldo handlu zagranicznego w Polsce i Małopolsce w latach 2016–2021 (mld euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W związku z ujemnym saldem handlowym Małopolski, także stopień pokrycia importu eksportem utrzymuje się poniżej 100%. W 2021 roku był on najniższy w okresie ostatnich lat i wyniósł jedynie 92,4% (spadek o 7,6 p.p. względem 2020 roku). Dla Polski wyniósł z kolei 100,9%.

Wykres 29. Wskaźnik pokrycia importu eksportem dla Polski i Małopolski w latach 2016–2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Saldo wymiany handlowej według klasyfikacji CN w skali Polski pozwala wyciągnąć kilka wniosków:

- Niezmiennie najkorzystniejszy bilans handlowy osiąga się w kategorii *Różne produkty przemysłowe, m.in. meble, zabawki*. W 2021 roku saldo tej branży wyniosło +10 219 mln euro. Kolejne kategorie w zestawieniu stanowią *przetwory spożywcze* oraz *sprzęt transportowy*.
- Z kolei najbardziej niekorzystny bilans występuje w kategorii *produkty mineralne* (-13 399 mln euro).
- W dwóch kategoriach produktów nastąpiła zmiana bilansu salda handlowego (*tworzywa sztuczne i wyroby* oraz *perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby*). W obydwu przypadkach bilans zmienił się na ujemny.

W przypadku województwa małopolskiego:

- Największe saldo dodatnie utrzymuje się w kategoriach *Tworzywa sztuczne i wyroby*. Na kolejnym miejscu plasuje się kategoria *przetwory spożywcze* (w 2020 roku 2. miejsce zajmowała kategoria *sprzęt transportowy*, która obecnie spadła na 6. miejsce w zestawieniu).
- Największy ujemny bilans handlowy ponownie odnotowano w kategorii *produkty mineralne*.
- Podobnie jak w przypadku Polski, w dwóch kategoriach bilans salda uległ zmianie: na dodatni *skóry i wyroby* oraz na ujemny *maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny*.
- Porównanie sald wymiany handlowej Polski i Małopolski w poszczególnych kategoriach wskazuje, że w ośmiu przypadkach (w tym w kategorii *nieokreślone*) występuje odmienny bilans.

Tabela 10. Saldo handlu zagranicznego według klasyfikacji CN w latach 2020–2021 (mln euro)

Klasyfikacja CN	Polska		Małopolska	
	2020	2021	2020	2021
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	3937,2	4407,3	32,0	29,4
Produkty pochodzenia roślinnego	50,5	148,0	-385,9	-377,0
Tłuszcze i oleje	-561,4	-764,9	-54,8	-74,6
Przetwory spożywcze	8598,6	9211,3	296,0	345,1
Produkty mineralne	-9583,1	-13398,8	-460,9	-789,1
Produkty przemysłu chemicznego	-5364,9	-7121,0	-307,7	-435,7
Tworzywa sztuczne i wyroby	197,1	-1675,5	476,7	591,8
Skóry i wyroby	-193,4	-99,8	-1,0	6,4
Drewno i wyroby z drewna	2856,2	3417,5	135,3	187,8
Ścier drzewny, papier, tektura i wyroby	1092,5	1068,9	-3,1	-21,2
Materiały i wyroby włókiennicze	-2936,0	-2771,1	-238,4	-264,0
Obuwie, nakrycia głowy i inne	-675,5	-721,0	-48,5	-44,0
Wyroby z kamienia, ceramika, szkło	1864,0	2068,0	113,2	136,5
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i wyroby	292,1	-239,8	2,8	43,6
Metale nieszlachetne i wyroby	-4,9	-2531,6	-99,4	-276,5
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny	1259,9	2556,1	45,0	-275,6
Sprzęt transportowy	6788,8	5766,0	415,1	118,3
Przyrządy i aparaty optyczne, fotograficzne, pomiarowo-kontrolne	-733,8	-585,5	-81,1	-122,6
Broń i amunicja	-139,0	-152,3	0,5	15,0
Różne produkty przemysłowe (m.in. meble, zabawki)	9502,0	10219,5	157,7	169,6
Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie, antyki	-28,6	-59,4	-1,1	-0,4
nieokreślona	-1750,5	-6254,6	3,6	0,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

10. TERYTORIALNA ANALIZA DLA MAŁOPOLSKI

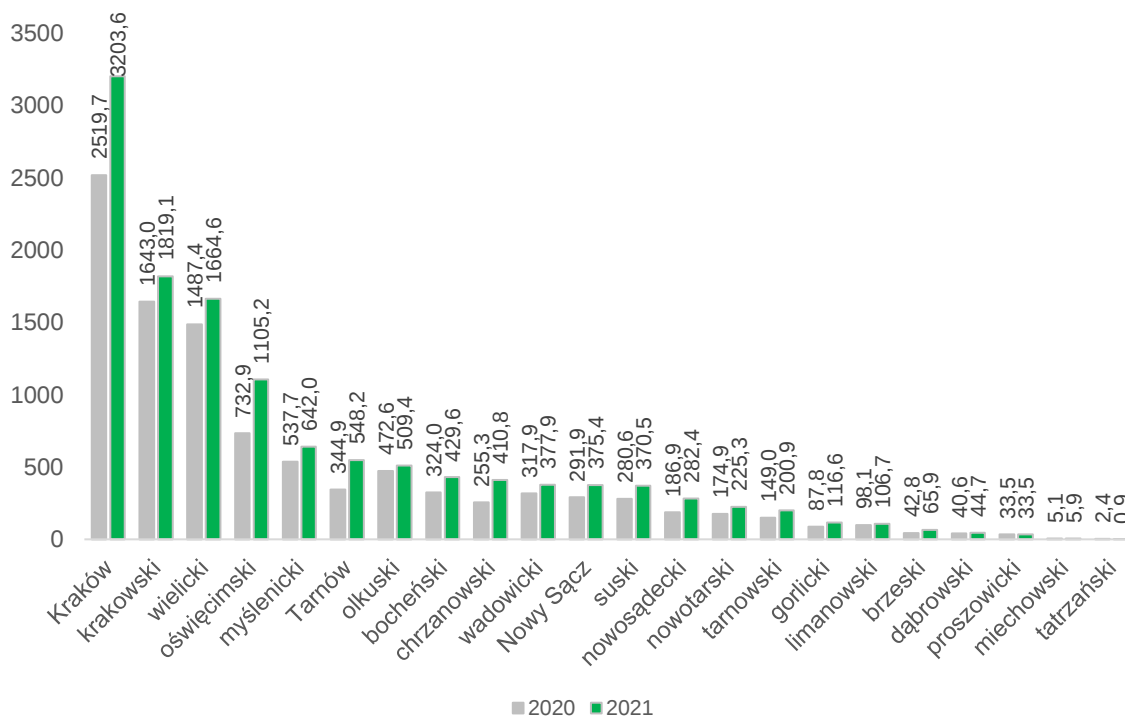
Miasto Kraków oraz okalające go powiaty krakowski i wielicki pozostają centrum eksportowym województwa. Oprócz wymienionych, jeszcze jedynie powiat oświęcimski odnotował eksport powyżej 1 mld euro. W przypadku stolicy Małopolski jest to ponad 3 mld euro.

Kraków odpowiada za 25,5% małopolskiego eksportu, a razem z powiatami krakowskim i wielickim, za 53,3%. Stanowi to spadek względem 2020 roku, gdy było to 56,3%.

Największą roczną procentową dynamikę wartości eksportu osiągnął, podobnie jak w roku poprzednim, powiat chrzanowski – 61%. Jednak wówczas dynamika była znacznie niższa (9%). Ponadto najwyższe przyrosty w 2021 roku odnotowały powiaty: m. Tarnów (59%), brzeski (54%), nowosądecki (51%) oraz oświęcimski (51%). Największy bezwzględny przyrost eksportu dotyczył Krakowa i wyniósł 683,9 mln euro.

We wszystkich powiatach dynamika była dodatnia, za wyjątkiem proszowickiego oraz tatrzańskiego. W proszowickim wartość eksportu była zbliżona do tej z 2020 roku, a dynamika nie uległa większej zmianie. W przypadku tatrzańskiego nastąpił spadek aż o 62%. Jest to powiat, w którym wartość eksportu rokrocznie spada w ostatnim czasie. W poprzednich latach dynamika była na zbliżonym poziomie (-45,2% w 2020 roku oraz -48,2% w 2019 roku). W przypadku wartości bezwzględnych wartość eksportu w okresie 2020–2021 spadła o 1,5 mln euro.

Wykres 30. Wartość eksportu z powiatów województwa małopolskiego w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

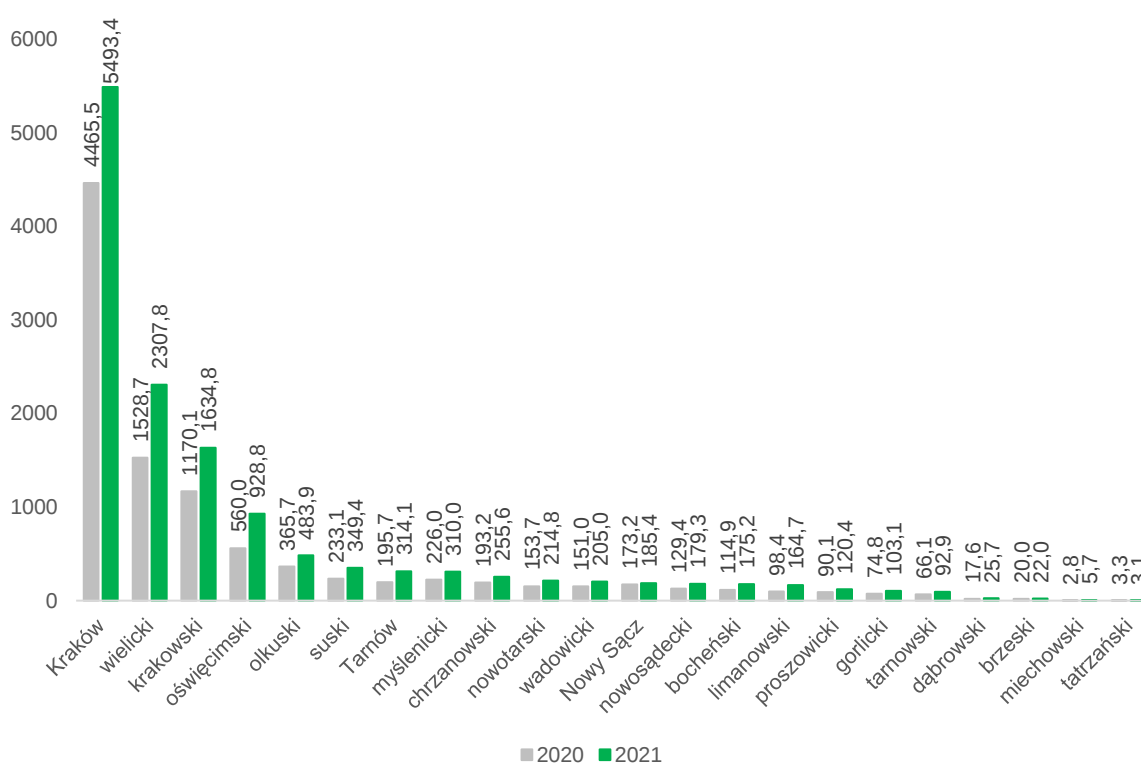
Dominacja Krakowa jako wojewódzkiego centrum wymiany handlowej jeszcze bardziej widoczna jest w imporcie. **Stolica regionu odpowiada za 40,5% importu do Małopolski (spadek o 4,6 p.p. względem 2020 roku). Wartość sprowadzanych towarów Krakowa wzrosła względem 2020 roku o 23% (ponad 1 mld euro).** Podobnie jak w przypadku eksportu na tle województwa, oprócz jego stolicy, wyróżniają się wyraźnie jeszcze dwa powiaty: wielicki oraz krakowski, które zaimportowały towary i usługi o wartości odpowiednio 2,3 i 1,6 mld euro czyli 17,0% oraz 12,0% wartości importu całego województwa.

Ogromny procentowy wzrost wartości importu zanotował powiat miechowski, gdzie wartość importu w ciągu roku podwoiła się dwukrotnie. Dynamika dla tego powiatu wyniosła aż 103,6%.

Oprócz niego ponad 50% wzrost zanotowały także powiaty: limanowski (67,3%), oświęcimski (65,9%), miasto Tarnów (60,5%), bocheński (52,6%), wielicki (51,0%). Podobnie jak w przypadku eksportu, jedynie powiat tatrzański odnotował spadek (-7,3%). Wartość bezwzględna spadła z 3,3 do 3,1 mln euro.

Największy bezwzględny wzrost wartości importu poza wspomnianym Krakowem odnotowano w powiatach: wielickim (779,1 mln euro), krakowskim (464,7 mln euro) oraz oświęcimskim (368,8 mln euro).

Wykres 31. Wartość importu z powiatów województwa małopolskiego w latach 2020–2021 (mln euro)

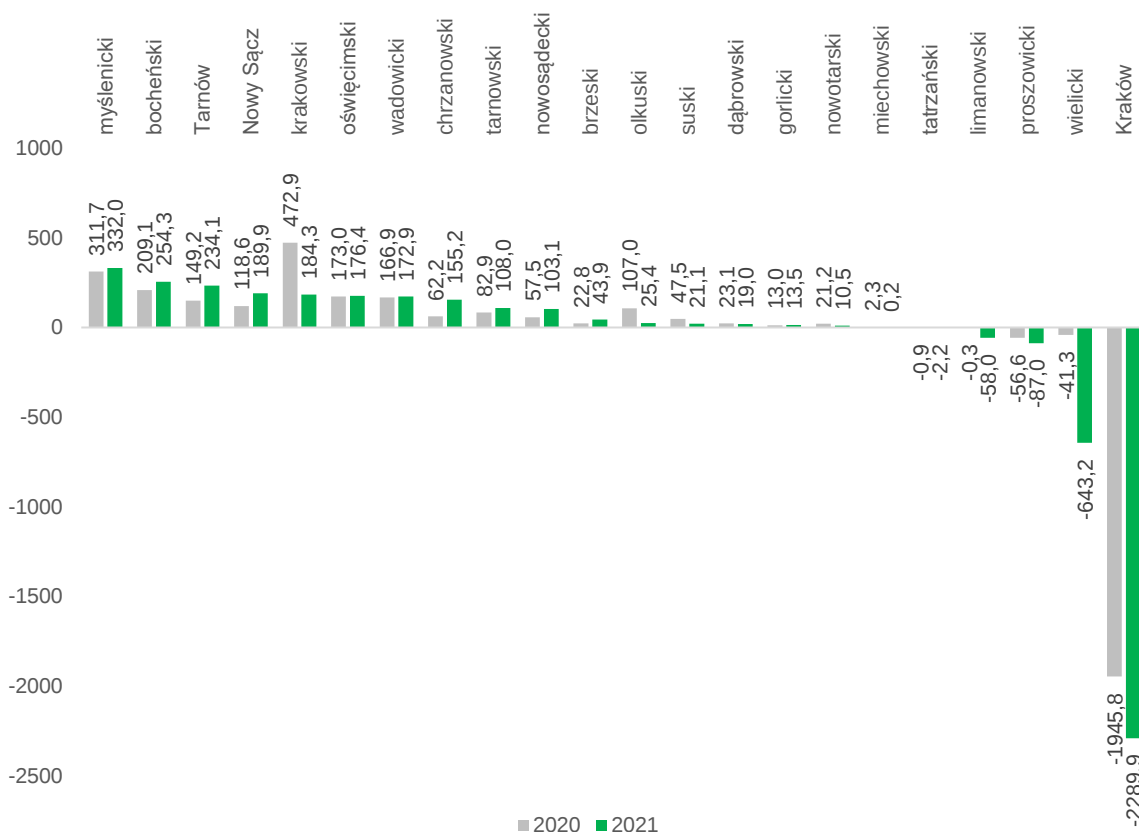
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

W 2021 roku 17 z 22 małopolskich powiatów osiągnęło dodatni bilans wymiany zagranicznej (tyle samo co w 2020 roku). W 2021 roku najkorzystniejsze saldo handlu zagranicznego osiągnął powiat myślenicki. Bilans wymiany zagranicznej tego powiatu nieznacznie się poprawił (o 20 mln euro). Znaczący spadek salda zanotował natomiast powiat krakowski (z +472,9 mln euro w 2020 roku na

+184,3 mln euro w 2021 roku). Głównym powodem był znaczny przyrost importu. Poza powiatem myślenickim podium uzupełniły bocheński (+254,3 mln euro) oraz miasto Tarnów (+234,1 mln euro).

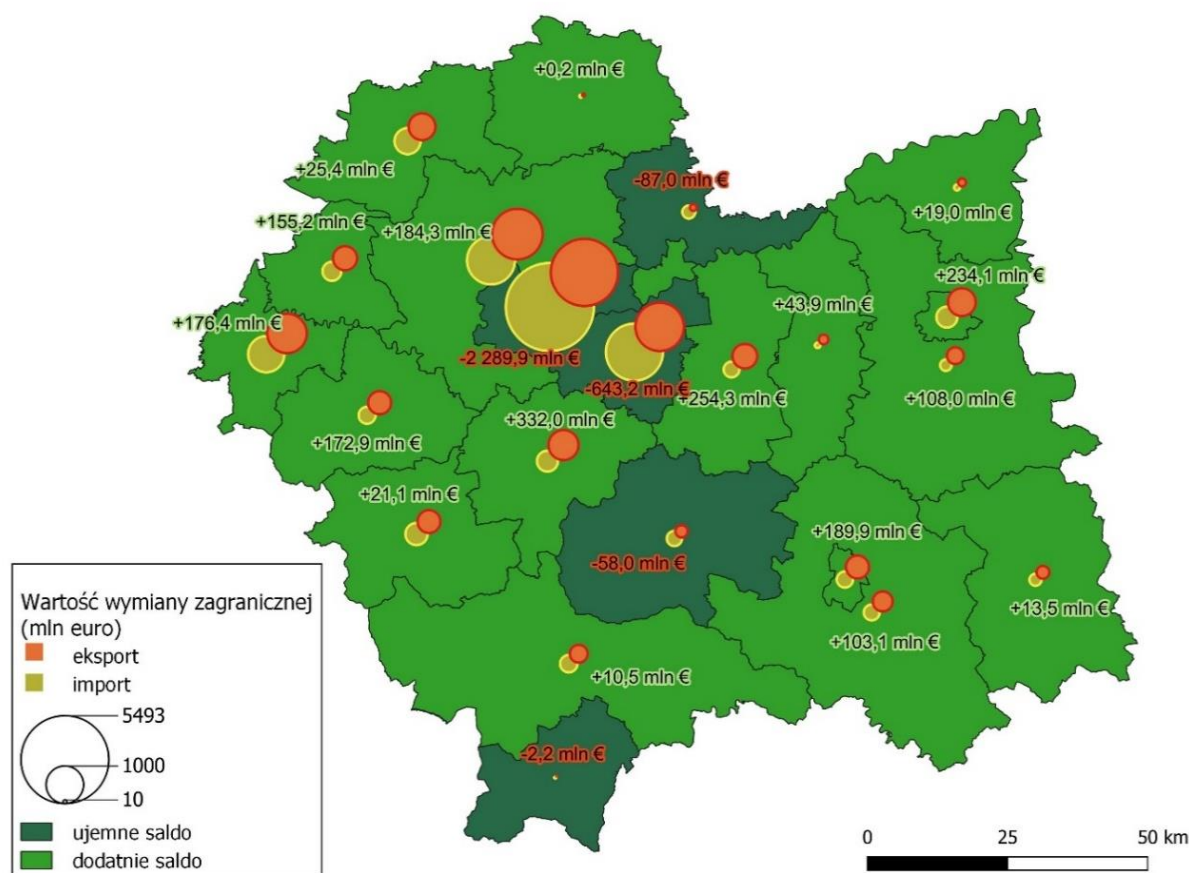
Wśród powiatów z ujemnym bilansem handlu zagranicznego należy wymienić powiaty: miasto Kraków (-2289,9 mln euro), wielicki (-643,2 mln euro), proszowicki (-87,0 mln euro), limanowski (-58,0 mln euro) oraz tatrzański (-2,2 mln euro).

Wykres 32. Saldo handlu zagranicznego w powiatach województwa małopolskiego w latach 2020–2021 (mln euro)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 16. Wielkość zagranicznej wymiany handlowej w 2021 roku w przekroju powiatów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

NOTKA METODOLOGICZNA

Do przygotowania niniejszego raportu wykorzystano dane statystyczne pochodzące z Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Dane dotyczyły importu i eksportu, z uwzględnieniem podziału na województwa, powiaty Małopolski, partnerów handlowych i przedmiot wymiany. Dane obejmują głównie okres 2020–2021 z kilkoma wyjątkami, gdy zaprezentowane zostały tendencje w dłuższej perspektywie czasowej.

Dane z różnych źródeł są ze sobą porównywane, czasem na ich podstawie („krzyżowo”) liczone są wskaźniki. Należy jednak mieć świadomość, że dane nie zawsze mogą być w pełni porównywalne. Wynika to przede wszystkim z faktu, że w statystykach handlowych nie zawsze możliwe jest zaklasyfikowanie strumienia handlu do konkretnego regionu/województwa (rośnie znaczenie obrotów handlowych firm działających w więcej niż jednym województwie). Powoduje to m.in., że struktura udziału województw w eksporcie krajowym jest nieco zaniżona, pomija bowiem ich ewentualny udział w wymianie niesklasyfikowanej. W zestawieniach obok szesnastu polskich województw pojawia się więc kategoria „niesklasyfikowane”.

ANEKS 1.

Udział małopolskiego eksportu i importu w wymianie handlowej Polski w 2021 roku

Kraj	Udział Małopolski w eksporcie (%)	Kraj	Udział Małopolski w imporcie (%)
Niemcy	3,6	Niemcy	4,5
Czechy	6,4	Chiny	5,0
Francja	5,7	Niderlandy	5,8
Słowacja	8,8	Włochy	6,5
Włochy	4,7	Słowacja	10,1
Wielka Brytania	3,4	Rosja	3,8
Niderlandy	3,7	Czechy	5,8
Austria	6,7	Francja	5,0
Rumunia	7,2	Belgia	4,3
Ukraina	6,7	Austria	6,6
Węgry	5,7	Hiszpania	5,6
Stany Zjednoczone	5,1	Szwecja	6,0
Belgia	4,2	Turcja	6,6
Szwecja	3,0	Węgry	4,8
Hiszpania	3,2	Rumunia	8,7
Litwa	4,6	Ukraina	4,8
Rosja	2,6	Wielka Brytania	3,9
Dania	3,3	Stany Zjednoczone	2,3
Finlandia	5,8	Bangladesz	8,5
Chiny	4,4	Malezja	18,7
Szwajcaria	4,1	Finlandia	5,4
Chorwacja	8,5	Serbia	14,1
Łotwa	5,5	Hongkong	4,0
Norwegia	3,2	Indie	3,8
Bułgaria	6,4	Litwa	3,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Izby Administracji Skarbowej.

ANEKS 2.

Podział branż przemysłu ze względu na zaawansowanie technologiczne

Rodzaj branży	Grupa PKD 2007
branże wysokich technologii	21 Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
	26 Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych
	30.3 Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn
branże średniowysokich technologii	20 Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych
	25.4 Produkcja broni i amunicji
	27 Produkcja urządzeń elektrycznych
	28 Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
	29 Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep
	30 Produkcja pozostałego sprzętu transportowego, z wyłączeniem
	30.1 Produkcji statków i łodzi oraz
	30.3 Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn
branże średnioniskich technologii	32.5 Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne
	18.2 Reprodukacja zapisanych nośników informacji
	19 Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
	22 Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
	23 Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
	24 Produkcja metali
	25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem
	25.4 Produkcji broni i amunicji
	30.1 Produkcja statków i łodzi
branże niskich technologii	33 Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń
	10 Produkcja artykułów spożywczych
	11 Produkcja napojów
	12 Produkcja wyrobów tytoniowych
	13 Produkcja wyrobów tekstylnych
	14 Produkcja odzieży
	15 Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
	16 Produkcja wyrobów z drewna oraz korka
	17 Produkcja papieru i wyrobów z papieru
	18 Poligrafia i reprodukacja zapisanych nośników informacji, z wyłączeniem
	18.2 Reprodukacja zapisanych nośników informacji
	31 Produkcja mebli
	32 Pozostała produkcja wyrobów, z wyłączeniem
	32.5 Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne

Źródło: Eurostat.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wartość eksportu i importu w Polsce w latach 2017–2021 (mld euro).....	7
Wykres 2. Wartość eksportu i importu w Małopolsce w latach 2017–2021 (mld euro)	8
Wykres 3. Dynamika wartości eksportu w Polsce i Małopolsce w latach 2017–2021 (%)	8
Wykres 4. Udział Małopolski w eksporcie i imporcie krajowym w latach 2017–2021 (%)	9
Wykres 5. Wartość eksportu w polskich województwach w latach 2020–2021 (mld euro).....	10
Wykres 6. Udział województw w generowaniu krajowego eksportu w latach 2020–2021 (%).....	11
Wykres 7. Dynamika wartości eksportu polskich województw w latach 2020–2021 (%)	11
Wykres 8. Wartość eksportu per capita w województwach w latach 2020–2021 (tys. euro).....	12
Wykres 9. Liczba podmiotów eksportujących w województwach w latach 2020–2021.....	13
Wykres 10. Dynamika liczby podmiotów eksportujących w województwach w latach 2020–2021 (%).....	13
Wykres 11. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2020–2021 (%).....	15
Wykres 12. Wartość importu polskich województw w latach 2020–2021 (mld euro).	16
Wykres 13. Udział importu poszczególnych województw w imporcie kraju ogółem w latach 2020–2021 (%)	17
Wykres 14. Dynamika importu w województwach w latach 2020–2021 (%).....	17
Wykres 15. Wartość importu per capita w województwach w latach 2020–2021 (tys. euro)	18
Wykres 16. Liczba podmiotów importujących w polskich województwach w latach 2020–2021	19
Wykres 17. Dynamika liczby firm importujących w województwach w latach 2020–2021	19
Wykres 18. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Polski w latach 2018–2021 (%).....	23
Wykres 19. Struktura eksportu przemysłu przetwórczego (sekcja C) ze względu na stopień zaawansowania technicznego branży dla Małopolski w latach 2018–2021 (%).....	23
Wykres 20. Największe wzrosty wartości eksportu z Polski 2020–2021 (mln euro)	29
Wykres 21. Największe roczne wzrosty wartości eksportu z Małopolski 2020–2021 (mln euro)	29
Wykres 22. Największe spadki wartości eksportu w Polsce 2020–2021 (mln euro)	30
Wykres 23. Największe spadki wartości eksportu w Małopolsce 2020–2021 (mln euro).....	30
Wykres 24. Największe roczne wzrosty wartości importu do Polski 2020–2021 (mln euro)	45
Wykres 25. Największe roczne wzrosty wartości importu do małopolski 2020–2021 (mln euro).....	45
Wykres 26. Największe spadki wartości importu do Polski 2020–2021 (mln euro).....	46
Wykres 27. Największe spadki wartości importu do Małopolski 2020–2021 (mln euro)	47
Wykres 28. Saldo handlu zagranicznego w Polsce i Małopolsce w latach 2016–2021 (mld euro)	53
Wykres 29. Wskaźnik pokrycia importu eksportem dla Polski i Małopolski w latach 2016–2021 (%).....	53
Wykres 30. Wartość eksportu z powiatów województwa małopolskiego w latach 2020–2021 (mln euro).....	56
Wykres 31. Wartość importu z powiatów województwa małopolskiego w latach 2020–2021 (mln euro).....	57
Wykres 32. Saldo handlu zagranicznego w powiatach województwa małopolskiego w latach 2020–2021 (mln euro)	58

SPIS TABEL

Tabela 1. Wartość wskaźnika koncentracji eksportu w poszczególnych województwach w 2021 roku.....	14
Tabela 2. Wartość eksportu według PKD w latach 2020–2021 (mln euro)	20
Tabela 3. Wartość eksportu towarów w latach 2020–2021 według klasyfikacji CN (mln euro).....	22
Tabela 4. Wartość importu według PKD w latach 2020–2021 (mln euro).....	24
Tabela 5. Wartość importu towarów w latach 2020–2021 według klasyfikacji CN (mln euro).....	25
Tabela 6. Wartość eksportu z Polski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)	27
Tabela 7. Wartość eksportu z Małopolski do 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)	28
Tabela 8. Wartość importu do Polski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)	43
Tabela 9. Wartość importu do Małopolski od 25 najważniejszych partnerów handlowych w latach 2020–2021 (mln euro)	44
Tabela 10. Saldo handlu zagranicznego według klasyfikacji CN w latach 2020–2021 (mln euro).....	55

SPIS MAP

Mapa 1. Udział eksportu w produkcji sprzedanej przemysłu w 2021 roku (%)	15
Mapa 2. Wartość eksportu z Polski do krajów Europy w 2021 roku	33
Mapa 3. Wartość eksportu z Małopolski do krajów Europy w 2021 roku	34
Mapa 4. Wartość eksportu z Polski do krajów pozaeuropejskich w 2021 roku	35
Mapa 5. Wartość eksportu z Małopolski do krajów pozaeuropejskich w 2021 roku	36
Mapa 6. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Unii Europejskiej (UE27) w 2021 roku	37
Mapa 7. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do krajów „starej” Unii (UE14) w 2021 roku	38
Mapa 8. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Czech, Słowacji i Węgier w 2021 roku	39
Mapa 9. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Białorusi, Rosji i Ukraińcy w 2021 roku	40
Mapa 10. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Azji w 2021 roku	41
Mapa 11. Intensywność powiązań handlowych w eksporcie do Afryki w 2021 roku	42
Mapa 12. Wartość importu do Polski z krajów Europy w 2021 roku	49
Mapa 13. Wartość importu do Małopolski z krajów Europy w 2021 roku	50
Mapa 14. Wartość importu do Polski z krajów pozaeuropejskich w 2021 roku	51
Mapa 15. Wartość importu do Małopolski z krajów pozaeuropejskich w 2021 roku	52
Mapa 16. Wielkość zagranicznej wymiany handlowej w 2021 roku w przekroju powiatów	59

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Regionu
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków

ISBN: 978-83-67243-20-9

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.